

Protokoll 2019-03-01

Dnr: 740.2018-000996

§ 15 Årsredovisning 2018

Direktionens beslut

Direktionen fastställer föreslagen redovisning för verksamhetsåret 2018.

Underlag för beslut

Räddningschefens tjänstemannaförslag daterat 2019-02-22.

Förslag till årsredovisning 2018 inklusive bilagor.

Kopia till medlemskommunerna och revisorerna.

Årsredovisning 2018

Godkänd av direktionen 2019-03-01
Dnr 740.2018-000996

Innehåll

Vår förbundsledning 2018	3
Förbundsordförande har ordet	4
Räddningschefen om verksamhetsåret	5
Om förbundet	7
Våra medlemskommuner	7
Fakta om förbundet	7
Förvaltningsberättelse	8
Måluppfyllnad mot ägardirektiv.....	8
Styrmodell och målstruktur.....	8
Måluppföljning av inriktningsmål.....	9
Förbundets inriktnings- och effektmål 2018	10
Målområde förebyggande verksamhet	10
Målområde räddningstjänst	11
Målområde medarbetare.....	13
Målområde ekonomi	13
Målområde miljö	14
Förbundets organisation	15
Personal	16
Statistik personal	17
Avdelningarnas verksamhetsberättelser	18
Ledningsstab.....	18
Beredskapsavdelningen	19
Metod- och taktikavdelningen.....	21
Förebyggandeavdelningen	23
Förbunds kansli	27
Teknikavdelningen	29
Resultat och ställning	30
Resultaträkning.....	30
Driftredovisning	31
Balansräkning	35
Ekonomisk ställning.....	36
Finansieringsanalys	36
Noter.....	37

Östersund 2019-03-01

Ida Asp
Direktionens ordförande

Lars Nyman
Räddningschef

Vår förbundsledning 2018

Från bakre raden och framåt; Göran Bergström, Kjell Svantesson, Andreas Köhler, Elise Ryder Wikén, Sune Halvarsson, Elisabet Öhrnell, Göran Nilsson, Stina Kimselius, Ulf Edström och Ida Asp.

Direktionen kallade till sex sammanträden och där två blev inställda pga för få deltagare vilket resulterade att beslut fick tas via capsulam på dessa två möten. Direktionens ordförande har medverkat i konferensen Brand 2019 som samlar politiker och styrande tjänstemän. Ordförande har även varit särskilt utsedd av regeringen att företråda räddningstjänstförbunden i utredningen om effektivare räddningstjänst. Vid ett flertal tillfällen uppdaterade sig ordförande om lägesbilden vid sommarens skogsbränder och återkopplade till direktionsmedlemmarna.

Östersunds kommun

Ordförande Ida Asp (s)
Ledamot Elisabet Öhrnell (v)
Ledamot Ulf Edström (c), ersattes i mars
av Kerstin Arnemo (c)
Ersättare Kjell Svantesson (s)
Ersättare Anders Österholm (mp)
Ersättare Andreas Köhler (m)

Krokoms kommun

2:e vice ordförande Stina Kimselius (m)
Ersättare Birger Backlund (s)

Strömsunds kommun

1:e vice ordförande Göran Bergström (s)
Ersättare Nils-Bengt Nilsson (c)

Bergs kommun

Ledamot Elise Ryder Wikén (m)
Ersättare Bo Karlsson (c)

Bräcke kommun

Ledamot Jörgen Persson (s)
Ersättare Göran Nilsson (lfb)

Ragunda kommun

Ledamot Annica Eklund (s)
Ersättare Birgitta Orrebo (afr)

Härjedalens kommun

Ledamot Sune Halvarsson (s)
Ersättare Pontus Nissblad (m)

Förbundsordförande har ordet

Jag kan nu konstatera att jag fått vara med i förbundet under fyra år. Varje sommar har gett oss nya stora utmaningar så även 2018. Under året har vi varit många som engagerat oss för att utveckla både vår egen räddningstjänst men också räddningstjänsten i Sverige. Det är tydligt att vårt förbund spelar en stor roll och har ett betydande inflytande över branschen.

Vi har under året varit med i två olika utredningar där vi i båda lyfts som ett gott exempel och trygghetens hus återigen får visa sina stora fördelar. Ingen av oss var beredd på sommarens krävande arbetsinsats men när hjälpen behövdes så finns räddningstjänsten där och skapade ordning i ett kaos som under skogsbrändernas framfart utvecklades till en strukturerad ledning som man idag beskriver som en framgångsrik modell.

Jag är tacksam för tryggheten som räddningstjänsten representerar och under alla omständigheter levererar. 2018 blev ett unikt år där frågor fick läggas åt sidan för att fokusera på det som verkligheten la i vår väg. Jag kan fortsatt se många frågor och utvecklingsområden där vi kan ta vid vårt arbete när det finns tid. Att bedriva en verksamhet som hela tiden ska reagera på omgivande samhälle ger mindre möjlighet till att arbeta metodiskt med frågor som vi i politiken kanske gärna ser att kommunala verksamheter jobbar med. Så som jämställdhet, arbetsmiljö och kompetensutveckling får när någon är i nöd ställas åt sidan, det kräver en målinriktning och en uthållighet kring frågorna som är utöver det vanliga.

Det har varit givande fyra år att få leda förbundet och jag har lärt mig oändligt mycket om räddningstjänsten. Jag kommer alltid bära med mig blåljuspersonalens otroliga engagemang, mod och strävan. Med denna årsredovisning vill denna direktions tack för sig och önska kommande lycka till!

Ida Asp (S)
Förbundsordförande

Räddningschefen om verksamhetsåret

Inledning

Förbundets verksamhet har i stort genomförts i enlighet med verksamhetsplanen för 2018. Måluppfyllelsen har varit god med vissa undantag som redovisas här i rapporten. Med en ökad insatsvolym, med tillhörande kringarbete, och det förebyggande arbete som bedrivits med hög kompetens har befintlig personal, operativt, administrativt och förebyggande genomfört sina åtaganden på föredömligt sätt under ibland pressade arbetsförhållanden. Larmfrekvensen har ökat sedan året före till största delen beroende på dom många bränderna i mark och terräng under sommaren.

Ekonomi

För 2018 redovisar förbundet ett positivt resultat på 1,7 mnkr, vilket överensstämmer med den överskottsprognos som lämnades i delårsrapporten per augusti. Det redovisade överskottet gör att de finansiella målen med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås.

Verksamhet

I den process som Moderna försäkringar genomfört mot räddningstjänstförbundet gällande vårdslöshet vid branden på Eriksbergsvägen 2014 ansåg tingsrätten att vi inte uppträtt vårdslöst och friades från stämningen i sin helhet. Nu har hovrätten gett tillståndsprövning till målet där vi ånyo får avvakta utfallet av detta¹.

Hede, som haft en brandstation som långt ifrån var anpassad för verksamheten, har flyttat in i nya ändamålsenliga lokaler till personalens stora glädje.

Vi har under året, genom teknisk förvaltning i Östersunds kommun, byggt återställningshus på vårt övningsområde i Östersund. Lokalerna är nu arbetsmiljöanpassade för den enskilde eleven, våra instruktörer samt den personal som ansvarar för drift och skötsel av anläggningen. Även miljöhänsyn har tagits till förorenat vatten från bygganden genom särskilda åtgärder.

Rekrytering av ny tjänst som HR -generalist har pågått under hösten och där 50 personer sökte tjänsten. Rekryteringsarbetet avslutades i december och tjänsten besätts mars -19.

Höjdfordonet, som upphandlats gemensamt med räddningstjänsterna i Västernorrland, har driftsatts i Östersund och därigenom har både Krokombus och Strömsund erhållit nyare höjdfordon genom interna omflyttningar.

Förbundets förebyggande verksamhet har under 2018 återigen haft en mycket hög arbetsbelastning bland annat beroende på vakanser och föräldraledigheter men också pga. att verksamhetens omfattning ökar. Detta har krävt tuffa prioriteringar av verksamheten och resulterat i att tillsynsmålen inte heller nåtts under 2018. Detta är inte acceptabelt längre och förbundets kapacitet måste öka inom detta verksamhetsområde.

Händelser

Dom enskilt största händelserna var ju dom hektiska sommarveckorna när skogsbränderna härjade i vårt förbund. Det var beundransvärt vilket engagemang det var från all personal i förbundet. Semestrar bröts och långa arbetspass, ja alltför långa för vissa, men situationen hanteras på ett fantastiskt sätt. Nu pågår utvärderingar i olika former för alla i förbundet. Det sker genom enkät till anställda i förbundet inklusive räddningsvärnen, det sker fysiska träffar

¹ Dom meddelades 13 feb 2019. Hovrätten fastställde Tingsrättens friande dom att räddningstjänstförbundet frias helt från åtalet.

på befälsnivå vid dom större händelserna och vi deltar i både regionala och nationella utvärderingar. Efter avslutat arbete med sammanställningar kommer en rapport att upprättas med fakta om vår insats.

Vad har skett efter bränderna då? Jo, ett gediget arbete med att verifiera och bedöma skäligheten på ca 1200 fakturor som hittills har betalas till alla möjliga resurser som nyttjades vid händelserna samt att sammanställa alla personalkostnader har dominerat under andra delen av året. Löpande under perioden har vi därför upprättat åtta delansökningar med en summa av ca 70,0 mkr. Arbetet med utbetalning av ersättningar är inte avslutat ännu men i mycket mer begränsad omfattning än tidigare.

Vi inser med all ödmjukhet att det finns utvecklingspotential i vårt arbete med bränderna i somras men utifrån dom förutsättningar som gällde då skall vi vara stolta över vår insats. Vi har efter bränderna inlett ett samarbete med Storstockholms brandförsvaret där ett 30 tal personer från förbundet genomfört en introduktion i stabsarbete. MSB anser att vi gjorde ett mycket bra arbete med släckinsatserna och även regeringen har visat sin uppskattning både via uppvaktning och brev.

Personal

Det har varit en hög personalomsättning gällande räddningstjänstpersonal i beredskap men året slutade på att fler börjat än slutat. Trots detta att fler börjat än slutat är ändå en besvärlig situation med all kompetens som försvinner och dom resurser som behövs för att grundutbilda nya brandmän. Resultat, med fler som börjar än slutar, är av ett gediget arbete som genomförts, först i projektform med en tillfällig projektledare och tjänsten har därefter permanentats, enligt beslut av direktionen. Rekrytering till operativa tjänster fortsätter att vara en utmaning gällande både heltidsanställda brandmän och brandingenjörer. Detta är ett nationellt bekymmer att inte personalförsörjningen för dessa yrkesgrupper harmoniserar med behovet.

Vi har under året genomfört en satsning på att samtlig operativ personal har försetts med nya larmkläder, både vid insatser i skog och vid uppdrag som kräver högre standard på utrustningen, med tillhörande skyddshjälm.

Arbetsmiljö

Arbetet fortgår med arbetsmiljömässiga åtgärder på våra stationer i förbundet utifrån dom begränsade ekonomiska förutsättningar som finns att tillgå, både hos förbundet och ägarkommunerna.

Framtiden

En organisationsöversyn skall inledas under 2019 och anpassa verksamheten utifrån gällande förutsättningar, både ekonomiskt och verksamheten. En ny direktion skall introduceras och aktivt delta i arbetet med ett nytt handlingsprogram för mandatperioden

Lars Nyman
Räddningschef

Om förbundet

Våra medlemskommuner

Jämtlands räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund bildat av Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke, Ragunda och Härjedalens kommuner. Samarbetet inleddes 2004 mellan Östersund, Krokom och Strömsunds kommuner. 2010 blev Berg och Bräcke kommuner medlemmar, 2012 anslöt sig också Ragunda kommun och sedan 2015-01-01 är även räddningstjänsten i Härjedalen medlem i Jämtlands räddningstjänstförbund. Syftet med förbundet är att optimera nyttjandet av resurserna för kommunal räddningstjänst som återfinns i medlemskommunerna. Verksamheten ska inriktas på att ge människors liv, hälsa och egendom samt miljön med hänsyn till de lokala förhållandena ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Fakta om förbundet

Brandstationer

1 Heltidsstation
30 Deltidsstationer
8 Räddningsvårn
Totalt ca 500 anställda

I beredskap dygnet runt året om

1 Inre befäl
2 Yttre befäl
29 Styrkeledare
91 Brandmän
I beredskap 24/365 totalt 123 personer.

Befolkningsunderlag: ca 117 600 innevånare
Larm: ca 2 200 per år
Yta: 43 509 km² = 10 % av Sverige

Vårt
uppgift

Jämtlands Räddningstjänstförbund

har till uppgift att svara för medlemskommunernas räddningstjänstverksamhet samt därtill anknutna verksamheter.

Det åligger förbundet särskilt att:

Aktivt verka för och samordna förebyggande verksamhet inom förbundets ansvarsområde samt samarbeta med medlemskommunerna och därvid ingå i kommunernas säkerhetssamordnargrupper.

Ansvara för åtgärder som underlättar för enskilda att ta sitt ansvar.

Ansvara för sotning och brandskyddskontroll.

Ansvara för tillsyn av enskilda att de uppfyller sina skyldigheter enligt LSO.

Ansvara för kommunal räddningstjänst.

Ansvara för undersökning av olycksorsak, förlopp och insats.

Vision

"Vår omtanke
-
Din trygghet"

Förvaltningsberättelse

Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra ägarkommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska borga för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser. Förbundet stödjer också ägarkommunerna i arbetet med krishantering, höjd beredskap samt att upprätta ett handlingsprogram för verksamhet i samverkan med ägarkommunerna. Verksamheten inom förbundet har under perioden bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål. De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Måluppfyllnad mot ägardirektiv

Ägarkommunerna har i förbundets ägardirektiv antagit följande två ekonomiska mål och som tillika är förbundets finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning;

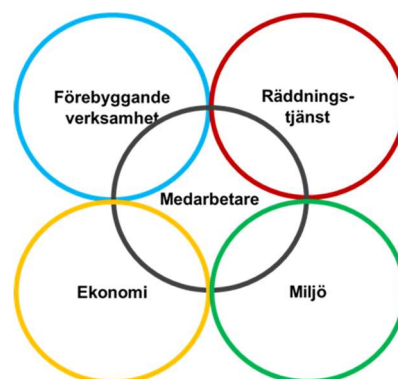
- Inga överskridanden av budget accepteras.
- Förbundet ska finansiera utvecklingen av övningsområdet Furulund genom rationalisering av befintlig verksamhet.

Förbundet uppfyller ägarnas ekonomiska mål och de finansiella målen med betydelse om god ekonomisk hushållning. Resultatet visar ett överskott på 1,7 mnkr, jämfört med budgeterat nollresultat. För utvecklingen av Furulund har etapp 2 av investeringsprojektet färdigställts under året och finansiering kommer ske inom befintlig verksamhet.

Styrmodell och målstruktur

Förbundets verksamhet är indelad i fem målområden med medarbetaren i centrum. Målområdena är utformade för att harmoniera med målen i förbundets handlingsprogram 2016-2019 för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Olika färger har valts på målområdena för att symbolisera mångfald - en för förbundet angelägen fråga och vital för att kunna säkerställa fortsatt högt förtroende hos medborgare och besökare men även för att säkerställa god rekrytering av brandmän.

Inom varje målområde finns definierade inriktningsmål som beskriver förbundets långsiktiga viljeinriktning. Utifrån varje inriktningsmål formuleras mätbara effektmål som ligger till grund för de aktiviteter som genomförs inom förbundet. Inom målområdena förebyggande verksamhet och räddningstjänst är inriktningsmålen samma som i handlingsprogrammet. Uppföljning av inriktningsmål (IM) och effektmål sker tre gånger per år och redovisas i delårsrapporter per april, augusti och årsredovisning. Målens samlade måluppfyllnad rapporteras i sammanställd form med text och måluppfyllelseindikatorer.

Förbundets styrmodell och fem målområden.

Måluppföljning av inriktningsmål

Förbundets samlade måluppfyllnad redovisas i tabellen nedan. Av förbundets sex inriktningsmål uppfylls två helt och fyra delvis. Bland effektmålen är det fyra mål som inte uppfylls medan övriga 16 mål uppfylls helt eller delvis.

Målet uppfyllt

Målet delvis uppfyllt

Målet ej uppfyllt

Inriktningsmål i olika målområden		Måluppfyllnad	Resultat
IM	Förebyggande verksamhet		
1	Antalet bränder ska minska	Inriktningsmålet uppfylls delvis. En kommun hade fler brand i byggnad än föregående år, resterande sex kommuner har haft färre i antal. Även treårssnittet för eldstadsrelaterade bränder har minskat.	
IM	Räddningstjänst		
2	Snabb och rätt hjälp	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Inriktningsmålet uppfylls delvis. 100% beredskap dygnet runt, alla dagar nås endast delvis p.g.a. vakanser på vissa stationer. Andelen RiB personal som övat på övningsområdet uppgick till 85 %. När det gäller förbundets utrustning och anpassning till fastställt nivåsystem uppfylls målet i huvudsak.	
3	Optimera resurserna	Inriktningsmålet uppfyllt. Långvarigt och skarpt stabsarbete med flera aktörer under sommarens bränder. Nytt avtal med Östersunds kommun om krisrelaterad larmförmedling.	
IM	Medarbetare		
4	Attraktiv arbetsplats	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Förbundets sjukfrånvaro uppgår till 2,7 %. Rutinerna för skyddsronderna ses över nästa år. Många personalfrämjande åtgärder har genomförts i förbundet. Andelen kvinnor har ökat i förbundet. Medarbetarenkät fick utgå.	
IM	Ekonomi		
5	En sund, balanserad och finansierad ekonomi	Inriktningsmålet uppfyllt. Förbundets två finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning är uppfyllda.	
IM	Miljö		
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Genomförda aktiviteter följer förbundets miljöhandlingsplan och flera åtgärder är påbörjade eller genomförda. På brandstationer med eget abonnemang har energiförbrukningen ökat med 3 % totalt.	

Förbundets inriktnings- och effektmål 2018

Målområde förebyggande verksamhet

Inriktningsmål 1 – Antalet bränder ska minska

– Förbundets verksamhet ska bidra till att antalet bränder och antalet omkomna/skadade i bränder ständigt minskar samt att egendoms-skador och miljöpåverkan reduceras.

Förebyggande
verksamhet

Effektmål

- Antalet utvecklade bränder i byggnader ska minska

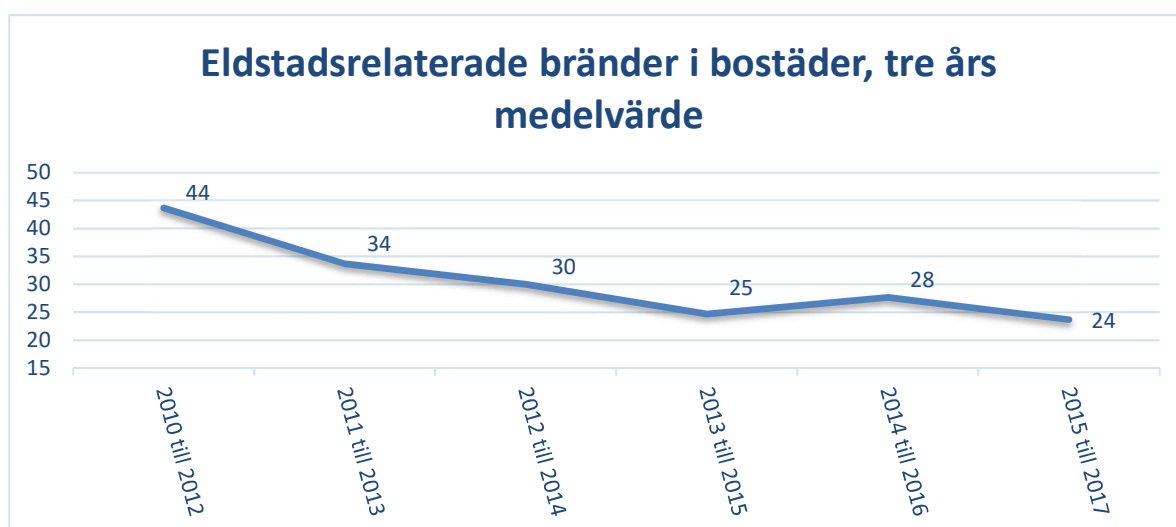
Under 2017 var det färre bränder i sex av sju medlemskommuner än 2016. Av förbundets medlemskommuner hade Berg och Härjedalen flest bränder per 1 000 invånare².

Antal bränder per 1 000 invånare

Kommun	2014	2015	2016	2017
Berg	1,06	1,07	1,86	1,27
Bräcke	1,50	1,12	1,13	0,72
Härjedalen	1,26	1,40	1,27	1,21
Krokom	0,57	0,41	0,36	0,25
Ragunda	0,91	0,67	0,80	0,99
Strömsund	0,77	0,97	1,15	0,99
Östersund	0,52	0,54	0,53	0,39

- Antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska.

Treårsmedelvärdet för antalet eldstadsrelaterade bränder för 2015 – 2017 var 24 st bränder per år³.

² Källa; SKL Öppna Jämförelser 2017

³ Källa; MSB

Genomförda aktiviteter

I arbetet mot att förebygga bränder eller brandtillbud har bland annat följande aktiviteter genomförts under året:

- Flera utbildningstillfällen i systematiskt brandskyddsarbete (SBA) har genomförts och många fler förfrågningar om utbildning har inkommit.
- I samverkan med Brandskyddsföreningen och Östersunds kommun genomfördes ett pilotprojekt kring Individanpassat brandskydd i boendemiljö.
- Under vintern har en genomgång av samtliga uppställningsplatser för höjdfordon genomförts i Östersund som är den enda ort som kräver denna typ av fordon för utrymning.
- Uppgradering och tryckning av en broschyr med vägledning och råd kring systematiskt brandskyddsarbete som spridits till verksamheter både inom och utanför förbundet.
- Kampanjer på vår webbplats och Facebook med information om eldningsförbud, risk för brand i skog och mark och hur skogsbränder kan uppstå. Hur man eldar säkert i eldstad inne, och ute vid valborg och för att exempelvis grilla och hur man agerar vid brand i villa och flerbostadshus.
- En checklista med rubrik ”Goda råd för ett tryggt och säkert hem” är framtagen och tryckt. Vi delar ut den vid mässor och har den tillgänglig på våra stationer.
- Deltagande vid ”Jämtlands hem- och villamässa” där brandmän informerade om hur man eldar säkert hemma och vad bra brandskydd innebär.
- Deltagande vid ”Familjedagen” på travet där brandmän delade ut information om eldning ute och inomhus samt om brandsäkerhet.
- Utvecklat webben kring och färdigställt vår ”Riktlinje vid tillfällig övernattnings”. Med vägledning och råd för att nå ett tillfredsställande och skäligt brandskydd, enligt lagen om skydd mot olyckor, i lokaler för tillfällig övernattnings såsom skolor, idrottshallar, fritidsgårdar och liknande.
- Haft bildspel och film på Mittuniversitetets informationsskärmar, på campus Östersund, för att uppmana studenterna att ha brandvarnare, brandfilt, brandsläckare och hemförsäkring.

Målområde räddningstjänst

Inriktningsmål 2 – Snabbare och rätt hjälp

– Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.

Effektmål

- För RiB personal ska beslutad beredskap och förmåga upprätthållas med rätt kompetens och befattning 100 % av årets totala antal beredskapstimmar.
- Alla nya RiB som anställs under året ska anmäla sig till GRIB utbildning på Sandö Räddningsskola.
- Samtliga som blir uttagna till befälsutbildning ska genomföra utbildningen med slutbetyg godkänt via erhållet kursintyg.
- All operativ heltids personal ska ha en fastställd kompetensutvecklingsplan anpassad till fastställt nivåsystem.
- 100 % av alla RiB ska genomföra 8 timmar övningsverksamhet på Furulund.
- All RiB-personal ska genomföra 42 timmar lokal övningsverksamhet.

- Förbundets utrustning skall vara anpassad till fastställt nivåsystem och uppfylla ställda krav.

Genomförda aktiviteter

Effektmålet om att beslutad beredskap och förmåga för RiB personal ska upprätthållas med rätt kompetens och befattning under minst 100 % av årets totala antal beredskapstimmar uppfylls endast delvis för året på grund av vakanser på vissa stationer. Ett särskilt rekryteringsprojekt pågår för att rekrytera RiB-personal med särskilt fokus på stationer med högre vakanstal. Under perioden har exempelvis följande åtgärder aktiviteter genomförts eller påbörjats:

- Stationsträffar
- Olika informationsträffar med representanter från medlemskommunerna.
- Lokal affischering.
- Annonsering på medlemskommunernas hemsidor och olika lokalblad.
- Öppethus på vissa stationer.
- Annonseringar på Facebook.
- Företagsträffar.
- Medverkan i olika mediakanaler, radio, TV och tidningar.

För grundutbildning av nya RiB blev förutsättningarna ändrade under 2018 vilket gjorde att förbundet bestämde sig för att utföra merparten av innehållet i egen regi. Samtliga som blivit uttagna till befälsutbildning under året har genomgått utbildningen och med slutbetyg godkänt. Beträffande övningsverksamheten på Furulund uppfylls målet endast delvis då årets deltagarantal blev 85%. Målet om övningsverksamheten på RiB-stationerna har förbundet svårt att helt följa upp då uppgifter saknas i övningsregistreringen. När det gäller förbundets utrustning och anpassning till fastställt nivåsystem uppfylls målet i huvudsak.

Inriktningsmål 3 – Optimalt nyttjade av samhällets resurser

– Vid såväl små som stora olyckshändelser ska samhällets samlade resurser nyttjas optimalt.

Effektmål

- Minst två årliga stabsövningar ska genomföras.
- Erbjuda breddade JRF uppdrag med fler åtaganden åt medlemskommunerna.

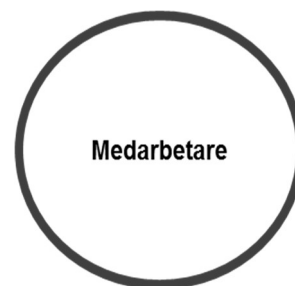
Genomförda aktiviteter

Årets stabsövningar fick utgöras av det skarpa stabsarbetet som genomfördes under sommaren. Förbundet har breddat sitt uppdrag under 2018 genom ett avtal med Östersunds kommun gällande krisrelaterad larmförmedling.

Målområde medarbetare

Inriktningsmål 4 – Attraktiv arbetsplats

– Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.

Effektmål

- Friskhetsnärvaron bland heltidspersonalen ska uppgå till 100 %.
- Skyddsronder ska genomföras på samtliga arbetsplatser.
- Ett flertal personalfrämjande åtgärder ska genomföras.
- Andelen kvinnor i förbundet ska öka.
- Resultatet av medarbetarenkäten ska uppgå till 100 % i nöjdmedarbetarindex.

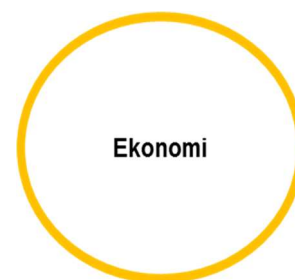
Genomförda aktiviteter

Målet om en friskhetsnärvaro på 100 % uppfylls endast delvis då sjukfrånvaron för året uppgår till 2,7 %. Ansvar och rutinerna för skyddsronder kommer ses över nästa år då en funktion tillsätts med ansvar för detta. Ett flertal personalfrämjande åtgärder har genomförts och bland de större kan nämnas; nytt personal- och servicehus på Furulund med separata omklädningsrum och duschar för kvinnor och män, flytt till ny och lokalanpassad brandstation i Hede, ny personlig utrustning till all operativ personal. Glädjande är att andelen kvinnor i förbundet har ökat. Den ökade arbetsbelastningen efter sommarens bränder medförde att medarbetarenkäten fick utgå.

Målområde ekonomi

Inriktningsmål 5 - En sund, balanserad och finansierad ekonomi

– Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.

Effektmål

- Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas.
- Utveckling av övningsområdet Furulund ska finansieras genom rationalisering av befintlig verksamhet.

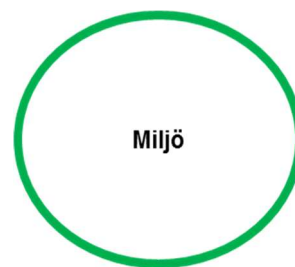
Genomförda aktiviteter

De finansiella effektmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning uppfylls. Årets resultat avviker positivt gentemot budget med 1,7 mnkr. Den ökade drift- och hyreskostnaden av det nybyggda personal- och servicehuset på Furulund finansieras genom rationalisering av befintlig verksamhet.

Målområde miljö

Inriktningsmål 6 – Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar

– Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.

Effektmål

- Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år.
- Under året ska prioriterade miljöaktiviteter i miljöhandlingsplanen genomföras.

Genomförda aktiviteter

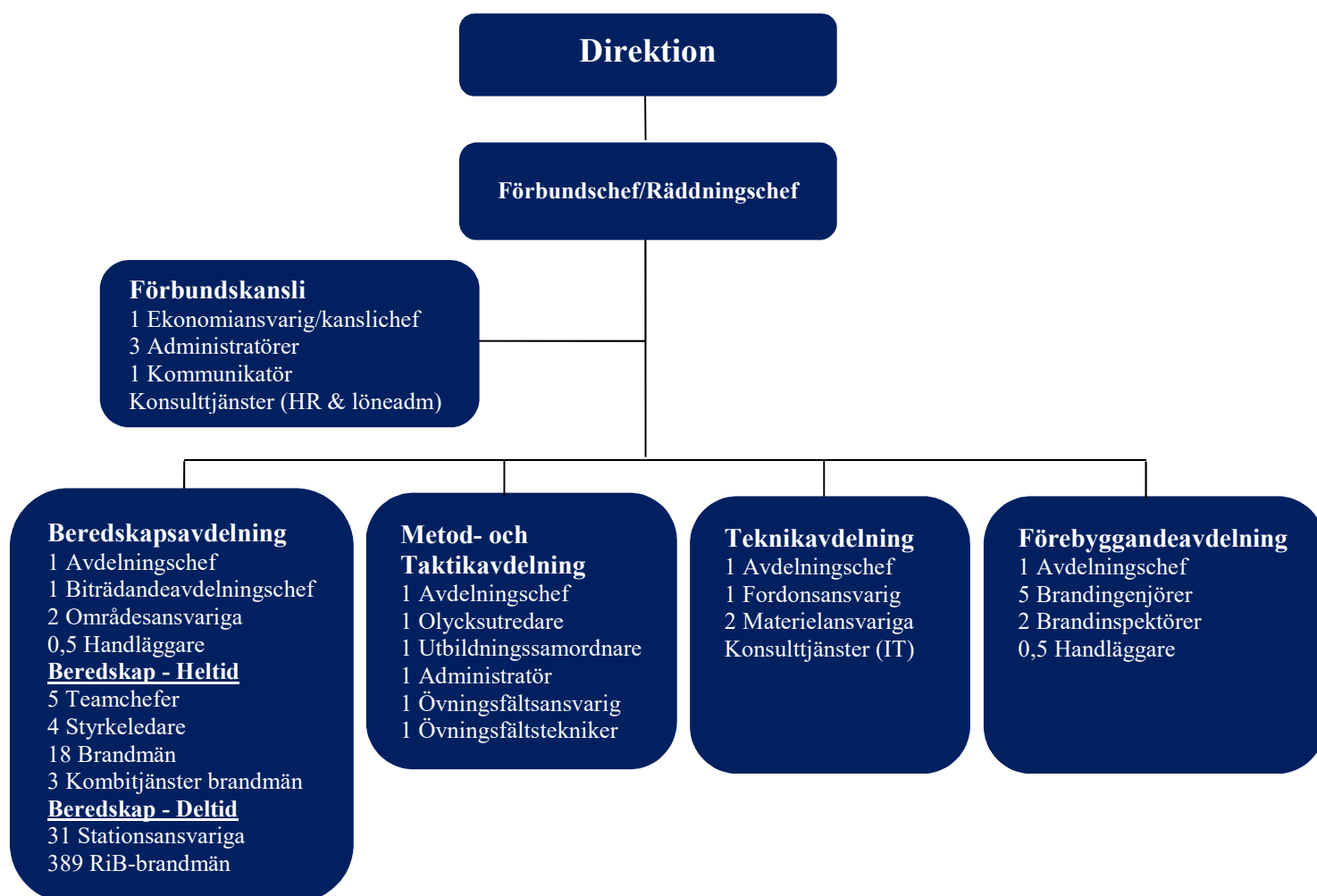
Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler med egna abonnemang visar att förbrukningen totalt har ökat jämfört med motsvarande period ifjol med 3,0 %. Effektmålet ej uppfyllt.

Effektmålet uppfylls. Enligt förbundets miljöhandlingsplan har ett flertal av planens prioriterade aktiviteter genomförts eller påbörjats under året;

- I förbundets personaltidning brandposten som går ut till att anställda har miljöhandlingsplanens innehåll presenterats.
- För varma rökdykningsövningar i ren övningsmiljö används i huvudsak Klimatvillan.
- Repetitionsutbildning i miljötank operativ räddningstjänst har skett under året.
- Vid insatser har information lämnats till den drabbade om vilka miljökonsekvenser som kan uppstå.
- Implementering av egenkontroll på Furulund pågår
- Ajourhållning karta över miljö känsliga områden.
- Förbundets tjänstecyklar används ofta som transportmedel till möten med kortare avstånd i Östersund.
- Arbetet med att starta upp egen dieseltank för fordonsbränsle på Trygghetens hus har genomförts.
- Ett eget reningsverk har installerats på Furulund för avloppsvatten från alla maskiner som används vid återställning av smutsig utrustning.

Förbundets organisation

Jämtlands räddningstjänstförbund styrs av en politiskt sammansatt direktion som beslutar om mål och inriktning av verksamheten i räddningstjänstförbundet och utgör även myndighet för räddningstjänsten och sotningsverksamheten. Direktionen för Jämtlands räddningstjänstförbunds ambition är att räddningstjänsten ska vara modern, effektiv samt ha erforderlig kompetens och tillräcklig teknisk utrustning. Personalen ska utföra operativ räddningsverksamhet och arbeta förebyggande. Verksamheten ska planeras och genomföras inom tilldelade ekonomiska ramar – en budget i balans. Räddningstjänstförbundet har under direktionen en Förbundschef/Räddningschef som verkställande tjänsteman.

Personal

Antal anställda

Antalet anställda inom förbundet var vid årets slut 458 personer. Av dessa var 59 tillsvidareanställda och 355 tillsvidareanställda på beredskapstjänst inom deltidskåren. Antalet visstidsanställda i Östersund var 3 personer och 41 personer inom deltidskåren. Sju personer, med anställningstid mer än 20 år, har av olika anledningar valt att avsluta sin tjänstgöring åt räddningstjänstförbundet. Avtackningar har skett med ett flertal av dessa, några kvarstår och någon har avböjt uppvaktning.

RiB-anställd	Tjänstgöringsår
Bertil Mohlin	32 år, Svenstavik
Per-Ola Zakrisson	28 år, Oviken
Carl-Gunnar Malm	22 år, Oviken
Göran Eriksson	28 år, Hammerdal
Carina Åslund	23 år, Hammarstrand
Roland Svensson	29 år, Hede
Christer Myhr	45 år, Ytterhogdal

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas för heltidsanställda i förbundet under året. Sjukfrånvaron uppgick till 2,7 %, vilket är en ökning med 1,4 procentenhet jämfört med motsvarande period i fjol. Orsaken till detta är den influensa som drabbade en stor del medarbetare under våren framförallt inom den operativa verksamheten, samt att en medarbetare varit långtidssjukskriven.

Övertid

Antalet övertidstimmar redovisas för heltidsanställda i förbundet och de uppgå till 5 828 timmar under året. Det är en ökning med 4 002 timmar i jämförelse med föregående år. Orsaken beror i huvudsak av allt extraarbetet som skedde i samband med sommarens många mark och skogsbränder.

Övertid	2018	2017	2016	2015
Enkel övertid	787	323	584	292
Kvalificerad övertid	5 041	1 503	1 650	1 391
Summa	5 828	1 826	2 234	1 683

Olyckor och tillbud

I förbundets system för att rapportera tillbud och arbetsskador RIA (räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö) har det under 2018 totalt rapporterats 30 (40) händelser, 19 (15) olycksfall, 8 (18) tillbud och 3 (7) riskobservationer. Inom parantes är motsvarande värde för 2017. Ingen av de rapporterade händelserna har bedömts som allvarlig och anmälts till Arbetsmiljöverket.

Statistik personal

	2018	2017	2016	2015	
Antal anställda	Antal anställda den 31/12	458	419	460	459
	Tillsvidareanställda i Östersund	59	59	58	54
	Visstidsanställda i Östersund	3	3	0	2
	Tillsvidareanställda RiB	355	360	342	350
	Visstidsanställda RiB	41	29	60	53
	Räddningsvärn	68-80	68-80	68-80	68-80
	Långtidssjuka	1	0	0	0
	Medelsysselsättningsgrad i %	99,1%	99,3%	99,3%	99,3%
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Män (tillsvidareanställda)	99,0%	99,2%	99,2%	99,2%
	Könsfördelning				
	Kvinnor (tillsvidare & visstid)	68	57	58	56
	Män (tillsvidare & visstid)	390	362	342	348
	Kvinnor i %	14,9%	13,6%	14,5%	13,8%
	Män i %	85,1%	86,4%	85,5%	86,2%
	Medelålder totalt	46,2	44,5	43,9	41,9
	Kvinnor	45,6	43,0	43,7	39,5
	Män	46,3	44,7	44,0	42,3
		2018	2017	2016	2015
	Personal-omsättning	Slutat under året (heltid + deltid)	59	60	50
Kvinnor		14	6	12	9
Män		45	54	38	48
Nyanställda (heltid + deltid)		63	41	44	37
Kvinnor		17	6	6	10
Män		46	35	38	27
Personalomsättning i %		3,6%	3,4%	1,5%	3,5%*
	2018	2017	2016	2015	
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % (heltid)	2,7	1,5	1,4	1,8
	varav långtidssjuka i %	35,7	8,8	30,9	59,5
	Kvinnor i %	2,3	2,9	2,8	4,8
	Män i %	2,8	1,3	1,2	1,5
	Åldersindelning (heltid)				
	Yngre än 29 år i %	0	0	0	4,4
	30-49 år i %	1,2	1,5	0	1,1
50 år och äldre i %	5,5	1,8	2,4	2,3	

Avdelningarnas verksamhetsberättelser

Ledningsstab

Operativ ledning

Under sommaren när skogsbränderna avlöste varandra i parti och minut ställdes vår organisation inför en ”nästan” omöjlig uppgift som vi klarade ut på ett förtjänstfullt sätt. Gjordes ett fantastiskt arbete från dom i skogen till högsta ledning där vi häpnas av vilken kraft och engagemang det finns hos alla våra medarbetare. En intern utvärdering av skogsbränderna påbörjades under året med platsbesök av personal som arbetade på ledningsnivå vid bränderna där fältstaber upprättades. Vidare har vi tagit fram en enkät med ett batteri av frågor där vi har stora förhoppningar att få in erfarenheter och synpunkter som gör att vi kan utveckla vår operativa förmåga. Efter sommarens skogsbränder fick vi erbjudande från stor Stockholms brandförsvaret att åka ner med alla våra heltidsbefäl för utbildning och erfarenhetsutbyte i stab och ledning under två dagar. Det var uppskattat och givande. Efter en brand i april 2014 på Eriksbergsvägen blev vi anklagade av moderna försäkringar att ha varit vårdslösa pga. att branden tog om och gjorde skadorna större än initialt. Under två dagar i april genomfördes tingsrättsförhandlingar i ärendet där tre medarbetare fick genomgå förhör kring händelsen och gjorde där ett mycket professionellt intryck. Domslutet presenterades den nionde maj med ett positivt utfall för förbundets del.

Domslut;

”Räddningstjänstens personal har alltså inte handlat vårdslöst och Räddningstjänstförbundet ska därför inte heller åläggas ett skadeståndsansvar i förhållande till Moderna Försäkringar”.

Moderna Försäkringar har sedan sökt prövningstillstånd i hovrätten som beslutade att ge prövningstillstånd. Hovrättsförhandlingarna kommer att genomföras i januari 2019⁴.

Larmstatistik

Totala antalet larm för förbundet inklusive hjälpande insatser utanför förbundets gränser uppgår för 2018 till 2 556 larm, vilket är en ökning med 328 larm jämfört med 2017. Verksamhetsåret inleddes med en relativt normal utryckningsfrekvens för att från 12/7 till 29/7 där förbundet verkligen fick bekänna färg med 139 stycken inkommande larm om skogsbrand varav 82 stycken var konstaterade bränder i skogen. Det var även 30 stycken passningslarm under den perioden. I övrigt finns larmökning på nödställd person, naturolycka, övrig händelse och sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag. Färre larm finns för trafikolycka och utsläpp av farligt ämne.

Händelsetyper	2018	2017	2016
Brand eller brandtillbud	449	308	338
Trafikolycka (väg, spår, flyg, sjö)	312	362	355
Utsläpp av farligt ämne	55	71	36
Drunkning/tillbud	2	9	1
Nödställd person	31	24	12
Naturolycka	37	10	36
Övrig händelse	43	39	49
Händelse utan risk för skada	325	150	186
Automatlarm utan brandtillbud	461	493	560
Sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag	709	612	841
Återkallning	106	135	0
Totalsumma inom JRF	2 530	2 213	2 414
Total alla, även utom JRF	2 556	2 228	2 438

⁴ Dom meddelades 13 feb 2019. Hovrätten fastställde Tingsrättens friande dom för räddningstjänstförbundet.

Beredskapsavdelningen

Efter en översyn av körkortskompetenserna bland heltiden så beslutades det att utbilda 24 personer som saknade behörighet BE på sina körkort. Satsningen gjordes på grund av att dom släpvagnar som vi har idag kräver BE körkort. Teoridelen och säkerhetskontrollen genomfördes på arbetstid, övningskörning, teoriprov samt uppkörning gjordes på dom 16 timmarna som arbetsgivaren har tillgodo enligt dygnstjänst avtalet.

I september genomfördes en Öppet Hus dag på Trygghetens Hus. Återigen blev det en publiksuccé och över 5 000 personer kom och besökte oss. Många var framförallt intresserade av att höra om sommarens skogsbränder.

Skiftpersonalen har deltagit på en del aktiviteter som ordnats i Östersund, nämnas kan den riksomfattande brandskyddsdagen som anordnades av Länsförsäkringar. Tjänstgörande skift fanns på torget tillsammans med Länsförsäkringar och pratade brandskydd med kommunmedborgarna.

Räddningstjänstpersonal i beredskap

Då personalomsättningen fortfarande är hög på RiB sidan och för att fortsatt framåt kunna fokusera på nyrekrytering, behålla befintlig personal inom RiB organisationen samt komma med förslag till förändringar inför kommande RiB 19 avtal, har Kristina Henriksson en styrkeledare i förbundet från Åsarna, tillsvidareanställts från och med 2018-10-01. Kristina kommer att jobba 50% på Beredskapsavdelningen med dessa frågor, övriga 50% kommer hon att jobba på Förebyggandeavdelningen, om behov uppstår kommer hon även att kunna jobba som Inre Befäl. Det projektarbete med Kristina som projektledare, med uppstart i november 2017, har under 2018 resulterat i att vi anställt fler till antalet än dom som slutat inom RiB organisationen.

Stationsbesök med representanter från ledningen i Östersund har genomförts på våra RiB stationer. På grund av det merarbete som sommarens skogsbränder medförde kommer fyra stationer som ej fick besök att prioriteras under 2019 års besök.

Bemanningsituation

I beredskapsorganisation arbetar 396 medarbetare. I tabellen visas antal tillsvidareanställda och visstidsanställda, antalet kvinnor per station samt vakanssituationen per 31/12.

Station	Tillsvidare anställda	Visstids- anställda	Totalt	Varav kvinnor	Vakan- ser
Backe	8	3	11	1	1
Bispgården	12	0	12	0	0
Brunflo	17	0	17	2	0
Bräcke	16	3	19	1	0
Funäsdalen	15	1	16	3	4
Föllinge	7	2	9	1	3
Gäddede	11	0	11	2	1
Gällö	7	4	11	2	0
Hammarstrand	19	0	19	3	1
Hammerdal	17	0	17	2	0
Hede	14	2	16	1	0
Hotagen	4	0	4	2	2
Hoting	13	1	14	1	0
Krokom	16	0	16	2	0
Kälarne	11	1	12	0	0
Lillhärdal	6	1	7	3	0
Lit	12	0	12	1	0
Ljungdalen	6	0	6	2	0
Lofsdalen	9	1	10	0	0
Nälden	9	0	9	2	1
Oviken	11	3	14	3	2
Rätan	10	0	10	2	0
Strömsund	18	1	19	1	0
Stugun	8	3	11	4	5
Sveg	22	4	26	5	0
Svenstavik	12	1	13	3	0
Trångsviken	6	0	6	0	0
Vemdalen	13	8	21	5	0
Ytterhogdal	11	2	13	5	0
Åsarne	7	0	7	1	0
Änge	8	0	8	1	4
Totalt	355	41	396	61	24

Rekryteringsbehoven av RiB-personal under de närmaste 10 åren riskerar att bli stor då det dels är många som lämnar räddningstjänstförbundet i förtid, år 2014 var det 28 personer, 2015 var det 57 personer, år 2016 var det 45 personer och 2017 var det 58 personer som avslutade sin tjänst i JRF av olika skäl. En försiktig bedömning är att behovet av nyrekrytering under den kommande 10-årsperioden bedöms vara 30-50 brandmän årligen. Den årliga omsättningen kommer under överskådlig framtid att vara den enskilt största utmaningen för räddningstjänstförbundet.

Metod- och taktikavdelningen

Avdelningen har haft ett intensivt år med att genomföra alla planerade och återkommande repetitionsutbildningar och övningar i förbundet. Inom externutbildning har det glädjande kommit in många förfrågningar från företag och organisationer av olika utbildningar inom förbundets utbildningsutbud. Många externa utbildningar har kunnat erbjudas utifrån efterfråga och tillgängliga resurser.

Kompetensutveckling

Under 2018 har även flera kompetensutvecklingsinsatser genomförts för olika medarbetare i förbundet och här följer några exempel;

- Fem medarbetare har deltagit vid brandbefälsmötet i Helsingborg, som är en konferens för brandbefäl från hela Sverige.
- En tvådagars arbetsledare utbildning med nio deltagande från olika stationer i förbundet genomfördes i Östersund under våren.
- Vid skadepplats konferensen i Helsingborg deltog fyra personer
- Det har påbörjats ett samarbete med polisens alpina grupp där våra två huvudinstruktörer medverkat vid vinschövningar från helikopter.

Avdelningen har även genomfört flera personalutvecklingsinsatser under 2018 såsom:

- En stor satsning på all personal att öva halkkörning under kontrollerade former på Jämthalkans övningsanläggning utanför Östersund. Övningen har emottagits mycket positivt där deltagarna fått bättre förståelse att framförallt framföra tunga fordon vid mycket halt vinterväglag.
- I januari implementerades ett nytt verksamhetssystem Daedalos. Under första delen av året har avdelningen prioriterat inkörningen av händelserapport för att under senare halvan köra igång aktivitetsregistreringar på vissa stationer för att från årsskiftet köra det fullt ut på alla stationer.
- Efter beslut i början på året att återinföra preparand har vi genomfört fyra stycken preparandutbildningar varav en genomfördes med två första veckorna i Härjedalen för att avlutas med de praktiska delarna i Östersund.

Externutbildning

Under sommaren fick vi ett tråkigt besked att vår utbildningssamordnare vill prova sina vingar och sökt ett annat arbete i Karlstad inom rekryteringsmyndigheten. Avdelningen påbörjade omgående en internrekrytering av en vikarie till den vakanta tjänsten som beviljats tjänstledigt i sex månader. Vi fick in ett antal intresseanmälningar där valet föll på Erik Helmerius, en av våra vikarier, som under året sista månader tagit vid på ett förtjänstfullt sätt.

I vårt samarbete med JGY där nio elever läst 200 gymnasiepoäng räddningstjänst under sitt sista gymnasieår. Målet är att alla skulle bli godkända utifrån skolans betygskriterier vilket alla klarade. Som en sista avslutning erbjöd räddningstjänsten alla elever en slutövning på tre dagar som skulle kunna ge dem intyg på att de var godkända att arbeta som brandman inom vårt förbund vilket är detsamma som preparandintyg. Alla elever valde att genomföra slutövningen och glädjande var att alla blev godkända. Dessutom med stor glädje anställdes en av eleverna som brandman i Stugun direkt efter skolavslutningen och fick sitt elddop under skogsbränderna.

Under hösten har vi startat upp en ny klass med nio stycken Jgy elever som kommer läsa 200 studiepoäng räddningstjänst hos oss under sitt sista läsår 18/19 på omvårdnadsprogrammet.

Avdelningen har med råge överskridit sin intäktsbudget för året då vi fått in många fler förfrågningar på utbildning än budgeten för året. Glädjande är även att fler av våra ägarkommuner inkommit med förfrågningar på grundläggande brandutbildningar och HLR.

Furulund

I början av mars påbörjades äntligen grävarbetet inför byggnationen av återställningsdelen. Bygget var beräknat att vara klart i juli månad. Besiktning av själva bygget gjordes under hösten men funktionsbesiktning gick inte att genomföra p.g.a. problem med elförsörjningen som inte var tillräcklig för driva anläggningen. Beskedet var att det preliminärt skulle vara klart med elarbetet i slutet av september vilket inte blev av. Det har sedan inkommit ny information under hösten om när det ska vara klart och tillslut kopplades strömmen in i slutet av december. Vår ambition är att komma igång och börja använda anläggningen i början på 2019. Vi ser med stor förväntan framemot att få börja nyttja vår nya fina anläggning som kommer underlätta vår övningsverksamhet oerhört för både instruktörer och övningsdeltagare.

En grovlektionssal har inrättats på våning två i klimathuset med en appel-tv för att underlätta övnings och utbildningsverksamheten. Ex. kan vara att filma rökdykning i klimathuset för att direkt efter gå upp i lektionssalen och ge feed-back. Det pågår arbete med att få iordning verkstad och tvätthall där vi dragit in vatten och avlopp och påbörjat installation av tryckluft och inventarier. I övrigt har en allmän uppstädning av övningsområdet gjorts även om det återstår en del.

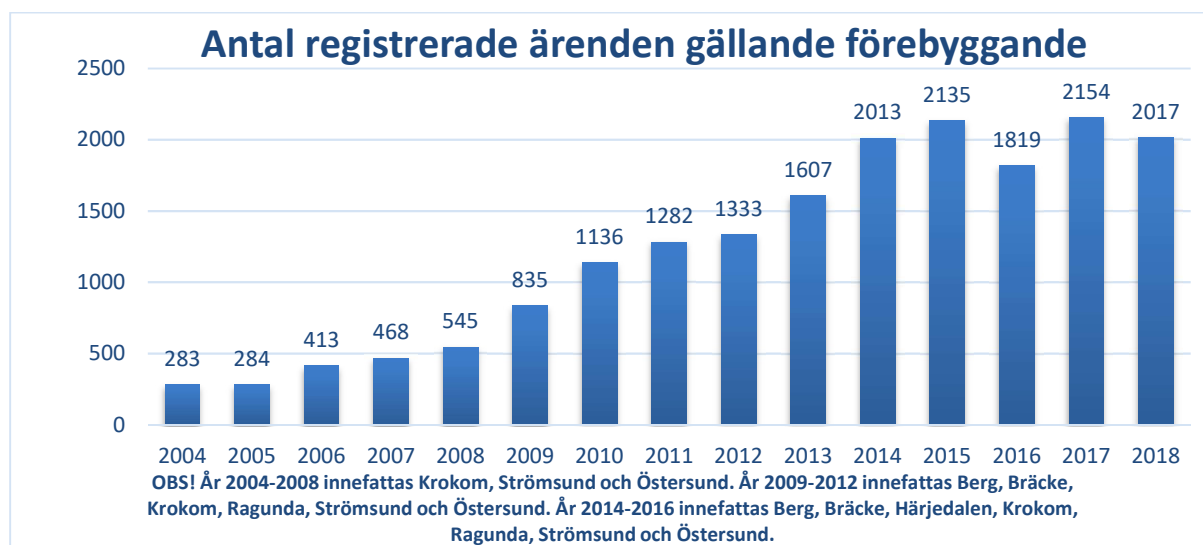
Förebyggandeavdelningen

Året har präglats av minskade personalresurser och sommarens skogsbränder som också tog stora delar av hösten i anspråk. Två av avdelningens sju medarbetare valde att säga upp sig för nya utmaningar, en medarbetare var föräldraledig under årets första åtta månader. Under året lyckades vi endast anställa en person till avdelningen. Att även kansliet hade personalomsättning påverkade avdelningens medarbetare som fick ta ett större administrativt ansvar. Införandet av ett nytt verksamhetssystem, Daedalos, innebar merarbete under en tid men vi hoppas att detta på sikt gör att vi kan jobba mer effektivt.

Kompetensutveckling har skett genom fortbildning inom olika områden som brandlarmanläggningar, dammsäkerhet, ledarskap och säkerhetsskydd. Vi har deltagit vid ett antal konferenser som bland annat handlat om sotning och brandskyddskontroll och anlagda bränder i skolmiljö. Dessutom arrangerade vi själva en konferens där samtliga räddningstjänster i Jämtland och Västernorrland var inbjudna, syftet var att utveckla samverkan inom alla områden inom den förebyggande verksamheten.

Rådgivning

En stor del av Räddningstjänstens rådgivande roll består av att besvara remisser från andra myndigheter och organisationer. De flesta remisserna kommer från Polisen och kommunernas alkoholhandläggare samt plan- och bygglovshandläggare. Vi har även deltagit på plan- och bygglovsmöten och på andra sätt haft kontakt med ägarkommunerna för att på så sätt kunna fånga upp brandskyddsfrågor i ett tidigt skede. I syfte att kvalitetssäkra arbetet och samtidigt förenkla administrationen pågår ett arbete med att utveckla våra rutiner för remisshantering. Antalet registrerade ärenden i vårt verksamhetssystem har under året varit 2017 st.

Kommunal samverkan

Utöver remisshantering som beskrivs ovan samverkar vi med kommunerna inom ett antal områden. Vi träffar kommunernas säkerhetssamordnare regelbundet och samverkar där inom alla frågor som berör kommunernas säkerhet. Under året som gått och kommande år ligger kommunernas fokus på civilt försvar, säkerhetsskydd och informationssäkerhet.

Under hösten har två grupper inom hemtjänsten i Östersunds kommun startat upp arbetet med individanpassat brandskydd i boendemiljö där räddningstjänsten också har deltagit vid utbildning av dessa två grupper. Hemtjänstpersonalen genomför nu en riskinventering hos alla medborgare med hemtjänststöd inom sitt område. Till hjälp har personalen en checklista och underlaget ska sedan användas för att bedöma om eventuella åtgärder ska sättas in. Efter att

pilotprojektet är genomfört görs eventuella justeringar innan arbetssättet lanseras inom alla hemtjänstgrupper i kommunen. Tanken är sedan att denna modell kan användas av alla kommuner inom förbundet som vill arbeta med individanpassat brandskydd.

Ett projekt kring tillfälligt boende bedrivs sedan tidigare, projektets mål är att sammanställa de brandskyddskrav som ställs på olika typer av tillfälliga boenden, så kallade turistboenden. Syftet är att underlätta i samarbetet med kommunerna i byggprocessen samt vid tillsyn enligt LSO. Tanken är också att de som förmedlar boenden ska kunna använda sammanställningen som en kravspecifikation på de boenden som hyrs ut. Som ett led i projektet har räddningstjänsten också tagit fram informationsmaterial som riktar sig till privatpersoner som hyr ut sina bostäder under skidskytte-VM i Östersund 2019.

Kommunerna har möjlighet att köpa olika typer av brandutbildningar av Räddningstjänsten. En utbildning i systematiskt brandskyddsarbete (SBA) är framtagen av oss i samarbete med Brandskyddsföreningen och genomförs av personal från förebyggandeavdelningen. I samband med en förändring av utbildningsmaterialet gjordes även utbildningsformen om. Ändringarna har mottagits väl av kommunerna och kursdeltagarna, efterfrågan på SBA-utbildningar för medlemskommunerna har ökat kraftigt.

ZamZynZ är ett samarbete mellan räddningstjänsterna, Polisen, länets kommuner, Länsförsäkringar Jämtland och Brandskyddsföreningen Jämtland och har som mål att minska antalet anlagda bränder i skolbyggnader. Under året har det inträffat ett antal incidenter som rapporterats via det gemensamma telefonnumret och räddningstjänsten har deltagit på möten med berörda och gjort punktinsatser på vissa utsatta skolor.

Sotning och brandskyddskontroll

Två möten har genomförts med våra skorstensfejarmästare för att följa upp och utveckla verksamheten. Höstens möte genomfördes som ett seminarium och då var även samtliga tekniker som genomför brandskyddskontroller inbjudna. En person från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) deltog som föredragshållare. 34 nya förelägganden har inkommit under året och samtliga förelägganden följs upp fortlöpande.

Antalet inkomna ansökningar och beslut om egenstotning fördelades enligt tabell:

Egenstotning	Antal inkomna ansökningar under året	Antal beslut under året		
		Medgivande	Avslag	Återkallat medgivande
	46	23	5	4

Under hösten tog vi fram en rutin tillsammans med sotarna och Brandskyddsföreningen som innebär att teknikern kontrollerar brandskyddet i bostaden i samband med brandskyddskontroll. Teknikern delar även ut skriftlig information om hemmets brandskydd. Under 2018 användes rutinen enbart i tre sotningsdistrikt men kommer under 2019 att utökas till hela länet. Resultatet av kontrollerna finns att tillgå på Brandskyddsföreningens hemsida.

Tillsyner

I gällande handlingsprogram står det ” Alla verksamheter som omfattas av kravet att lämna in en skriftlig redogörelse ska besökas minst vart fjärde år”. Beträffande tillsyn LBE prioriteras de verksamheter som har tillstånd till hantering av brandfarlig eller explosiv vara. Samtliga verksamheter med tillstånd (som kan tillsynas) ska ha minst ett tillsynsbesök under tillståndets giltighetstid. För att uppfylla detta bör vi årligen genomföra ca 300 tillsyner enligt LSO och ca 75 tillsyner enligt LBE.

Inför 2018 bedömdes det realistiskt att hinna med 150 tillsyner enligt LSO och 75 tillsyner enligt LBE men på grund av minskade personalresurser genomfördes mindre än hälften av de planerade tillsynerna, se tabell nedan.

Tillsyner i förbundet	Tillsyn LSO 2:2		Tillsyn LSO 2:4		Tillsyn LBE	
	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda
Totalt	225	86	8	4	75	13

Tillsyner har i huvudsak skett på förskolor och skolor eftersom det var årets tema. Vanliga brister som uppmärksammats är bland annat att dörrar i brandcellsgränser inte hålls stängda, att det fattas anordningar för tidig varning i händelse av brand, att det är långa gångavstånd till utrymningsvägar samt att det systematiska brandskyddsarbetet inte fungerar som önskat. Dessa brister följs antingen upp vid nästa tillsynsbesök eller genom att tillsynsför rättaren utfärdar ett föreläggande.

Arbetet med att kvalitetssäkra tillsynsverksamheten fortsätter i samarbete med projektgruppen för tillsyn Jämtland/Västernorrland där man bland annat arbetar med att ta fram standardtexter för anmärkningar i samband med tillsyn.

Tillstånd

Räddningstjänsten handlägger tillståndsärenden enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) beträffande egenotning.

Antalet förväntade ansökning, hur många ansökningar som kommit in och hur många beslut som fattats redovisas i tabellen nedan.

	Inkomna ansökningar under året						Antal beslut		
	Förväntat			Antal			Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt
	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt			
Totalt	65	29	91	51	32	83	50	30	80

Fördelning över antalet inkomna ansökningar samt antalet beslut gällande hantering av brandfarliga och explosiva varor. Under året har åtta ärenden avslutats utan att gå till beslut.

Som framgår av tabellen har antalet ansökningar som kommit in varit i paritet med det förväntade antalet. Även antalet beslut är i samma storleksordning som antalet inkomna ansökningar. Dock innebär ju inte detta att det fattats beslut gällande i stort sett alla ansökningar från 2018 utan här finns ju även ärenden från tidigare år med likväl som att ärenden från 2018 ännu inte gått till beslut. Det finns ett stort antal öppna ärenden (totalt 87 stycken) där handläggning pågår.

Förutom att handlägga inkomna ansökningar har vi under året haft två prioriterade aktiviteter. Den första "Omarbeta befintlig rutin för handläggning av tillstånd till hantering av brandfarliga varor till en verksamhetsrutin." har inte blivit utförd medans den andra "Introducera och utbilda ytterligare en person i handläggning av tillstånd till hantering av explosiva varor." har genomförts till viss del då arbetet har påbörjats.

Att ovan nämnda rutin ej blivit omarbetad beror till viss del på att uppdaterad lagstiftning väntas vara på plats först under 2019. MSB har sedan ett antal år tillbaka bedrivit ett omfattande arbete med revidering av gällande lagstiftning inom LBE-området. Under 2017 skickades förslag till nya föreskrifter ut gällande hantering av brandfarlig gas och brandfarliga aerosoler samt

brandfarliga vätskor. Dessa förslag fick omfattande kritik och MSB har efter detta valt att ta ett omtag gällande framtagandet av nämnda föreskrifter. Räddningstjänsten Jämtland finns med i detta arbete då en representant från oss sitter med i den expertgrupp tillsammans med deltagare från flera räddningstjänster i Sverige som bistår MSB.

Att introduktionen och utbildningen av ytterligare en person i handläggning av tillstånd till hantering av explosiva varor ej slutförts beror till största del på personalomsättning på avdelningen.

Automatiska brandlarm

Många verksamheter och företag vill att deras brandlarm ska vara direktkopplat till oss via SOS, ett fåtal verksamheter måste ha larmet vidarekopplat av säkerhetsskäl. Sen ett antal år tillbaka kräver vi att larm som är vidarekopplade ska vara besiktigade enligt regelverket SBF110 och att det tecknas avtal med oss, ett avtal för varje objekt.

Vid årets slut hade vi 624 objekt inkopplade men endast 365 av dessa hade giltigt avtal. Arbetet med att kvalitetssäkra rutinerna med automatiska brandlarm är mycket tidskrävande. Inför året hade sex aktiviteter planerats för att förbättra kvalitetsarbetet men endast två av dessa genomfördes.

- Vi introducerade en handläggare som kommer att arbeta med detta ca 20% av sin tid.
- Den skriftliga rutinen för handläggning av automatiska brandlarm har uppdaterats så att den överensstämmer med det nya verksamhetssystemet Daedalos

Kommunerna är de objektsägare som har flest brandlarm inkopplade. Vi träffar varje kommun årligen för att stämma av rutiner och skriva avtal på de anläggningar som uppfyller kraven enligt SBF 110.

Riskhantering

Under 2018 planerades två aktiviteter som kommer att ligga till grund för kommande handlingsprogram.

- Då vi tidigare har identifierat brister i målformulering i gällande handlingsprogram har ett samarbete med Mittuniversitet genomförts. Inom ramen för en B-uppsats har förslag för bättre målformuleringar tagits fram. Arbetet kommer att ligga till grund för det nya handlingsprogrammet som ska tas fram under 2019.
- Arbete med att ta fram en riskanalys påbörjades. Vi hade planerat att ta fram den helt i egen regi men på grund av personalsituationen och skogsbränderna valde vi att ta hjälp av en extern konsult. Analysen förväntas vara helt klar under januari 2019.

Under vintern 17/18 har en genomgång av samtliga uppställningsplatser för höjdfordon genomförts. Kontrollerna visade att det fanns flertalet uppställningsplatser som inte var användbara för vårt höjdfordon, vilket ger följden att boende över fjärde våningen inte har tillgång till en sekundär utrymningsväg. Det vanligaste felet var brister i snöröjningen samt stenar som lagts ut på räddningsvägen. Inför vintern 18/19 har en kontakt tagits med respektive fastighetsägare där vi informerat om vikten av att uppställningsplatserna kan nyttjas i händelse av brand. Fortsatta kontroller kommer att göras med hjälp av skiftpersonal under vintern.

Förbundskansli

Administration

Förutom handläggning av ärenden inom ekonomi, personal, information och administration har mycket av kansliets arbete kretsat kring intrimning av nya arbetsrutiner i det nya verksamhets-systemet Daedalos samt att inleda verksamhetsanpassningar mot den nya dataskyddsförordningen GDPR. Under våren gick en av administratörerna i pension samtidigt som ett rekryteringsarbete pågick. Tjänsten tillsattes i september av Helena Fjellström. Sommarens många bränder medförde att avdelningen under hösten fick göra flera omprioriteringar i verksamheten då fokus blev att ta fram utförliga kostnadsunderlag för återsökning av ersättning från MSB. Avdelningen var även tvungen att ta in en tidigare anställd som konsult för att klara av allt extraarbete.

Fastighet

På fastighetssidan fortgår jämställdhetsarbetet med att försöka få fler stationer med separata omklädningsrum med dusch för kvinnor samt att separera larmställen från vagnhallen ur ett friska brandmän perspektiv. I Hede flyttade personalen i oktober in i nyrenoverade och verksamhetsanpassade lokaler i en privatägd grannfastighet. Lokalerna följer det koncept förbundet eftersträvar med omklädningsrum och dusch för både män och kvinnor samt att larmställen är separerade i eget rum från vagnhallen. På brandstationen i Lit är ett omklädningsrum med dusch och toalett för kvinnor iordningställt och larmställen är flyttade från vagnhallen. I Föllinge har ett nytt hyresavtal tagits fram samt en mindre ombyggnation har påbörjats för att dela av omklädningsrummet och skapa en egen del åt kvinnor samt ett separat rum åt larmställen. Även på stationen i Vemdalen pågår en liten ombyggnation med att separera larmställen från vagnhallen. I Änge har ett nytt hyresavtal tagits fram samt nya bord och stolar är införskaffade till lektionssalen. I Bräcke brandstation är renoveringen av kontor, toaletter och korridor nästan helt färdigt, en mindre del av arbetet blev emellertid avbrutet av en vattenskada i taket. Hotagens brandstation drabbades också av en mindre vattenskada i taket av den stora mängden vårsnö. På Strömsunds station uppstod ett inre vattenläckage och dialog pågår med försäkringsbolag. För stationen i Funäsdalen pågår diskussioner om olika alternativa förslag för ombyggnation och för värnet i Rönnöfors är hyresavtalet uppsagt för omförhandling.

För stationerna i Brunflo, Hammerdal och Gällö är behovet av nödvändiga lokalanpassningar och förbättringsåtgärder mycket stort. Ett prioriteringsarbete pågår och samtal förs med berörda medlemskommuner om lokalanpassningar som behöver vidtas.

I tabellen framgår ett urval på fler och mindre arbetsmiljöåtgärder som pågår eller genomförts under året på förbundets stationer.

Station	Arbetsmiljöåtgärder 2018
Östersund	Omstrukturerad av brandställsrum med ny inredning. Luftförbättring i logement.
Svenstavik	Kodlås är installerat och nya dam omklädningskåp.
Stugun	Nytt kodlås.
Sveg	Underskåp och bänkskiva till dagrum.
Änge	Ytterdörr till vagnhall är bytt samt mindre eljobb.
Strömsund	Målning av väggar i tre rum.
Myrviken	Nytt golvgaller till golvbrunn i vagnhall.
Lit	Nytt kodlås samt några mindre eljobb.
Brunflo	Kodlås är installerat och nytt torkskåp är beställt.
Gällö	Nya omklädningskåp för dam och herr.
Bispgården	Nya omklädningskåp för dam och herr.
Kälarne	Värmsystem i vagnhall är lagat.
Ytterhogdal	Klädhängare och omklädningskåp.

Kommunikation

2018 blev ett spännande år kommunikationsmässigt. Sommarens händelser ledde till att vår skara av följare växte mycket. Det hjälper oss att nå ut till mer då våra budskap får större spridning när fler delar och gillar. Under året har vi gått från ungefär 1000 till 7000 följare på Facebook, varav 5000 nya anslöt under skogsbränderna. Då nådde förbundet en halv miljon människor via våra Facebook-inlägg.

Olika förebyggandekampanjer har följt förbundets årshjul med säsongsinriktad information till innevånarna. Kampanjernas målsättning är att minska antalet bränder och olyckor. Informationen gick ut via vår externa hemsida, Facebooksida samt via TV-skärmar på Mittuniversitetet. Förbundet har även deltagit med personal i "Sveriges största brandövning" arrangerad av Länsförsäkringar samt vid mässorna "Jämtlands hem och villamässa", "Lodge & Lya" och varit med på familjedagen vid travet i Östersund. Personal har varit med i radio, TV och tidningar när möjligheten funnits, i många fall har media snappat upp den information vi lagt ut i våra kanaler. Trygghetens hus har öppet hus vartannat år och 2018 blev det besökarrekord. Mycket troligt beror ökningen på all den synlighet sommarens skogsbränder bjöd på och att vi når så många fler följare nu. Antalet besökare 2016 var 2 000 och 2018 kom hela ca 5 000 personer.

Under maj månad deltog vår kommunikator i kursen Kriskommunikation hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Under juli månad ställdes vår förmåga att kriskommunicera på prov och arbetet har fått mycket positiv återkoppling, både från innevånare och andra aktörer. Räddningschefen och kommunikatorn har blivit inbjudna att tala vid en konferens om naturkatastrofer.

Förbundets kommunikator ingår i tre nätverk för kommunikationsfrågor. Länsstyrelsen leder en grupp med kriskommunikatorer från bland annat länets kommuner och blåljusverksamheter, de har haft två träffar 2018. Länets kommuner samt räddningstjänsten ingår också i nätverket "CMS-samverkan". Vi använder samma system för webbsidorna och hjälper varandra att ha koll på nya lagar och regler som exempelvis "webbdirektivet". CMS-samverkan hade två träffar 2018. Under hösten deltog kommunikatorn även i en träff med nätverket för kommunikatorer inom räddningstjänsten. Hon höll föredrag om vårt arbete med rekrytering av RiB och kommunikationen vid skogsbränderna.

Under året har mycket av arbetet lagts på rekrytering. Utöver kampanjer på vår webb och Facebook och synligheten på mässor och i media har vi även haft öppet hus, eller rekryteringskvällar, på stationerna i Stugun, Bräcke, Funäsdalen, Vemdalen och Krokoms. En bidragande faktor till framgångarna verkar också vara synligheten och tillfället att "prova på riktigt" under sommarens skogsbränder. Under året har kommunikation även deltagit i marknadsföring för rekryterande av en administratör, handläggare, brandingenjör, utbildnings-samordnare samt HR generalist.

Tre nummer av personaltidningen Brandposten har producerats och distribuerats framför allt digitalt för att effektivt nå alla medarbetare. Tidningens innehåll och utseende utvecklas för varje nummer. En ny struktur för personalhemsidan är framtagen för att skapa tydliga ingångar och bättre överblick.

Teknikavdelningen

2018 inleddes med en ny organisation och personalfrånvaro. Ansvar för övningsområdet är idag flyttat till Metod- och taktikavdelningen tillsammans med de två personer som jobbade där. En på teknikavdelningen har varit sjukskriven första halvåret och har under hösten varit fullt tillbaka på jobbet. Under sommaren drabbades Jämtland av omfattande bränder och dessa bränder resulterade i att all verksamhet på Teknikavdelningen under hösten inriktade sig på återställning av utrustning.

IT och kommunikation

Utöver normala datorbyten började vi vid årsskiftet att använda ett nytt verksamhetssystem Daedalos som ersatt Core. Alla avdelningar har lagt mycket tid få systemet fungera optimalt och mycket jobb återstår. Under renoveringen ordnades dataförbindelsen till övningsområdet för att underlätta arbetet där. WiFi-näten i trygghetenshus och övningsområde uppgraderades för att täcka våra behov. Under hösten uppstod ett haveri i den ena servern för utlarmning vilket föranledde att vi uppgraderade med två nya servrar för att säkerställa utalameringsystemet. I förbundet pågår ett långsamt teknikbyte från ADSL till fiber och första delen av året fick några fler stationer fiber. Det är fiberföretagen som helt styr takten i fiberutbyggnaden. I Trygghetens hus har det gjorts en omfattande teknikuppdatering av räddningscentralen som bekostats till stora delar av MSB. Även konferensrummen på trygghetens hus fick en mindre teknikuppdatering och denna kostnad delade hyresgästerna på. Vid årets slutskede fick övningsområdet utrustning för att filma övningar och enkelt visa detta för de övande. Detta kommer bidra till bättre övningar och erfarenhetsåtergivning.

Material

Utöver normal materialanskaffning under första delen av året har det köpts in skogsbrandsutrustning och trafikolycksverktyg till ett större antal stationer enligt nivåsystemet samt även köpt mycket begagnad utrustning från Storstockholms brandförsvaret. Detta material kommer förstärka många stationer i förbundet och göra att de kommer uppfylla ställda krav. Sommarens skogsbränder orsakade mycket stora skador på förbundets material och återställningen kommer inte vara klar förrän mars 2019. Material har köpts, servats och reparerats för miljonbelopp för att täcka skadorna som bränderna orsakade på materialet. Då slitaget på den personliga utrustningen också blev mycket stor kommer mycket personlig utrustning att bytas. Alla brandmän i förbundet får följande utrustning: räddningshjälm, skogsbrandskläder och larmställ.

Fordon

Förbundets vagnpark behöver mycket service och underhåll och flera små och större akuta reparationer inträffar normalt varje år, vilket gör att kostnaderna ofta överskrider budget. Under hela hösten har det utförts reparationer på flera fordon som skogsbränderna orsakat. Ett av Teknikavdelningens servicebil brann även upp och resulterade i en totalskada samt två lastväxlare havererade och repkostnaden översteg värdet på fordonet. Förbundet har investerat i två begagnade lastväxlare som kommer förses med två tankar som förbundet redan har. Fordonen är placerade i Stugun samt Svenstavik. Östersunds nya hävare har kommit och togs i skarp drift i september. Fordonet är ett samköp med andra räddningstjänster som tyvärr blev försenad. Östersund gamla hävare placerades i Krokoms och Krokoms hävare flyttades till Strömsund som såldes till räddningstjänsten Arvidsjour. I Östersund har förbundet skaffat en egen dieseltank vilket effektiviserar tankning av fordon samt tryggar bränsle tillgången vid extraordinära händelser. Tidigare tankställen har saknat reservkraft. Denna tankstation var ovärderlig under sommarens skogsbränder. Terrängfordonsprojektet fortsätter enligt plan och sex sexhjulingar är införskaffade inför sommaren 2019.

Resultat och ställning

För 2018 redovisar förbundet ett positivt resultat på 1,7 mnkr, vilket överensstämmer med den överskottsprognos som lämnades i delårsrapporten per augusti. Det redovisade överskottet kombinerat med att förbundet klarar av att finansiera en ökad hyreskostnad av Furulunds nybyggda personal- och servicehus gör att de finansiella målen med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås.

I förbundets redovisning finns flera stora kostnadsavvikelser med anledning av sommarens alla mark och skogsbränder. Bränderna är att betrakta som extraordinära händelser och redovisas som jämförelsestörande poster på ett flertal ställen i redovisningen. Det gör att många belopp är svåra att jämföra med föregående års resultat. Bränderna som varade under perioden 12 - 29 juli samt en brand utanför Kälarne i juni överstiger medlemskommunernas egna självrisker. Dessa har förbundet enligt LSO 2;3 Ersättning för räddningstjänst, rätt att få statlig ersättning för. Förbundet har hittills skickat in nio ansökningar om ersättning till MSB, varav tre är under behandling hos MSB och fordringsförda i bokslutet. Fordran mot MSB uppgår till ca 3 mnkr. MSB:s ersättningar finns redovisade under verksamhetens intäkter och posten bidrag preciserad i not 1. Kostnaderna härrörande bränderna finns redovisade på flera olika konton och kostnadslag och redovisas under verksamhetens kostnader preciserade i not 2. Arbetet med att återsöka berörda skogsbrandskostnader kommer att fortgå under 2019 fram tills att olika ersättningsanspråk helt upphört att inkomma till förbundet.

Resultaträkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2018-12-31	Budget 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Verksamhetens intäkter	1	76 064,8	6 508,3	7 961,3
Verksamhetens kostnader	2	-195 153,5	-126 745,4	-123 976,0
Avskrivningar	3	-6 825,1	-5 900,0	-5 506,9
Verksamhetens nettokostnader		-125 913,7	-126 137,1	-121 521,6
Kommunbidrag	4	128 244,7	125 391,9	124 031,2
Finansiella intäkter	5	0,0	1 390,2	0,5
Finansiella kostnader	6	-617,9	-645,0	-599,3
Årets resultat		1 713,1	0,0	1 910,8

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 76 mnkr och överstiger budget med 69,5 mnkr. Med MSB:s kostnadsersättningar uppgår förbundets omsättning till 204,3 mnkr jämfört med 131,9 mnkr 2017. Kommunbidragen är förbundets största intäktspost och uppgick till 128,2 mnkr. MSB:s utbetalda ersättningar gör att medlemsfinansieringen av förbundets totala kostnader minskar till 62,8 % jämfört med 95,3 % 2017.

Förbundets intäkter för larm är högre för både automatlarm och IVPA-larm, vilket även återspeglas i en ökad utryckningskostnad på kostnadssidan. Högre intäkter finns även för externa arbeten (vägsanering och restvärdesräddning) och för försäljning av verksamhet (hämtning i terräng, brandvakt, lyfthjälp). För tillsyner och tillstånd avviker intäkterna negativt för tillsyner där intäkterna endast når upp till 36,6% av budgeterat. För tillstånd LBE finns däremot högre intäkter av fler tecknade avtal. Kraftigt högre intäkter finns från försäljning av utbildning då förbundet sålt fler utbildningar till förbundets medlemskommuner och företag. Rejält högre intäkter finns även för försäljningar av gamla och uttjänata fordon som genererat högre intäkter än väntat. För bidrag pensioner blev den långsiktiga intäktsfordran för särskild avtalspension (SAP) mot Östersunds kommun högre då skuldförändringen ökat.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 195,1 mnkr vilket är 68,4 mnkr tkr högre än budgeterat. Med anledning av skogsbränderna finns stora avvikelser inom flera kostnadsslag i redovisningen. Största berörda kostnadsavvikelsena finns inom löner, fordon, driftkostnader och köp av övriga främmande tjänster där huvuddelen av kostnadsökningarna förklaras av sommarens bränder. Hittills redovisade kostnader till MSB uppgår till 71,6 mnkr. Inom personalkostnaderna har en kraftig kostnadsökning skett för förbundets pensionskostnader där framförallt kostnaden för ny intjänad pension blivit högre i KPA;s decemberberäkning.

Inom lokalkostnaderna finns högre kostnader för lokalhyror, lokalvård och för fastighetsunderhåll där några extra mindre el- och byggåtgärder samt inventarietköp till omklädningsrum har genomförts. Flera extra byggåtgärder finns även utförda och påbörjade på övningsområdet Furulund. Inom driften har mycket av sommarens förstörda utrustning och räddningsmaterial återanskaffats och förstärkts för miljonbelopp. På IT-sidan finns framförallt högre kostnader av ett serverhaveri samt av installation av bättre IT-kommunikationslösning på Furulund.

För förbundets fordon är kostnaderna mycket högre för främst reparation och underhåll, service, fordonsanpassningar, däck och drivmedel. Mycket beror av sommarens många bränder där majoriteten av förbundets fordon användes frekvent.

Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningskostnaderna inklusive gjorda nedskrivningar uppgår till 6 825,1 tkr vilket är 925,1 tkr högre än budget. Nedskrivningarna motsvarar ca 1,1 mnkr och har genomförts för återanskaffningskostnader av fem motorsprutor som förkommit i bränderna samt för en uppbrunnen servicebil. Nedskrivning av återanskaffningskostnaderna har skett för att matcha kostnaderna mot engångsersättningen från MSB och att inte belasta kommande verksamhetsår med extra avskrivningskostnader.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till 617,9 tkr, vilket är 27,2 tkr lägre än budget. Högre bankkostnader kompenseras genom lägre finansiella kostnader för pensionsskulden.

Driftredovisning

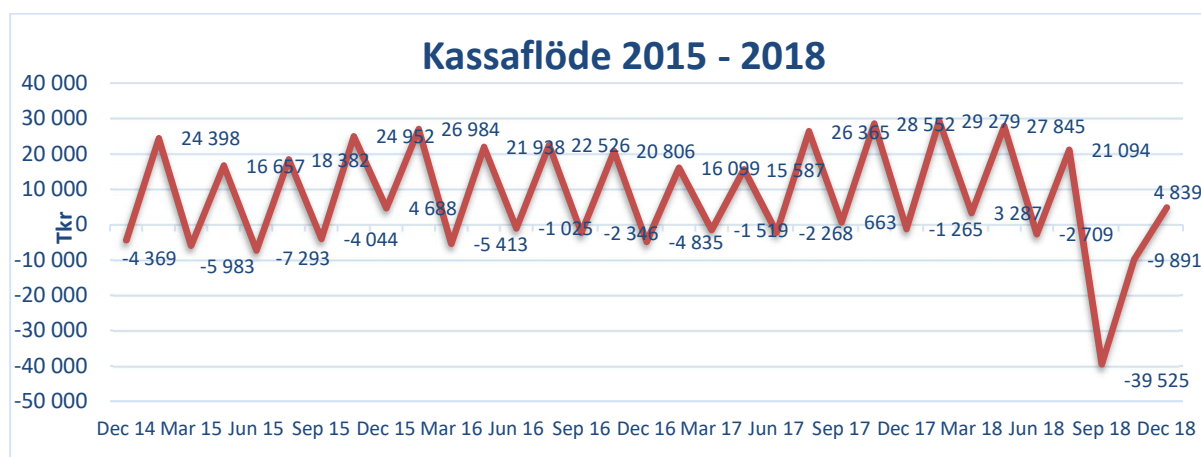
Driftredovisning (Tkr)	Not	Utfall 2018-12-31	Årsbudget	Utfall 2017-12-31
Intäkter				
Tillsyn & tillstånd	1	481,5	816,0	756,5
Automatalarm	1	2 917,7	2 805,0	3 251,9
Externa arbeten	1	633,8	300,0	434,6
Försäljning av verksamhet	1	328,1	301,0	325,7
IVPA	1	644,8	600,0	630,7
Utbildning	1	1 257,4	700,0	940,9
Övriga bidrag & intäkter*	1	69 801,6	986,3	1 621,0
Medlemsbidrag	4	125 392,0	125 391,9	122 679,0
Bidrag pensioner	4	2 852,7	1 390,2	1 352,2
Intäkter totalt		204 309,5	133 290,4	131 992,5

Kostnader				
Personal*	2	113 133,0	94 311,8	92 356,6
Lokaler	2	15 112,8	14 515,7	14 498,3
Fordon*	2	21 457,9	2 898,4	3 979,8
Driftkostnader*	2	24 884,4	9 764,5	9 539,9
Övriga främmande tjänster*	2	20 565,4	5 255,0	3 601,4
Avskrivningar*	3	6 825,1	5 900,0	5 506,9
Finansnetto	5+6	617,9	645,0	598,8
Kostnader totalt		202 596,4	133 290,4	130 081,7
Nettoresultat		1 713,1	0,0	1 910,8

* Avviker kraftigt mot budget pga sommarens många och kostsamma bränder.

Likviditet

Årets positiva resultat och kvarvarande investeringsmedel stärker förbundets likviditet. Vid bokslutet uppgår förbundets kassa till +4,8 mnkr. Vid flera tillfällen de senaste åren har förbundet nyttjat sin checkkredit i slutet på varje kvartal vilket visas i diagrammet nedan. Sommarens många och kostnadskrävande skogsbränder medförde att förbundets likviditet blev extra ansträngd. En temporär höjning av checkkrediten från -10 till -40 mnkr var tvungen att genomföras under hösten för att inte riskera förbundets betalningsförmåga. Förbundets likviditet har de senaste åren genom positiva resultat ständigt förbättrats och nivån på nyttjandet av checkkrediten har blivit lägre. Målsättningen är att kontinuerligt stärka likviditeten för att inom en snar framtid komma ifrån användandet av checkkrediten.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen skall förbundet ha en god ekonomisk hushållning. Ett minimikrav för detta är balanskravet. Enligt balanskravet ska intäkterna överstiga kostnaderna och ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar ska regleras under de närmast följande tre åren. Balanskravsjusteringar innebär bland annat att vissa realisationsvinster inte tas med i bedömningen om årets resultat uppfyller balanskravet. Under 2018 avyttrade förbundet fordon och utrustning som genererade en reavinst på 1 128,9 tkr. Några underskott från tidigare år finns inte kvar att täcka. Därmed är balanskravet uppfyllt. Av årets balanskravsresultat på 584,2 tkr öronmärker förbundet 550 tkr för användning 2019 till personlig skyddsutrustning och räddningsutrustning samt värmekameror och kartstöd. Finansiering sker från det egna kapitalet.

Balanskravsutredning	(Tkr)
Årets resultat	+1 713,1
- Realisationsvinster	-1 128,9
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	584,2
Öronmärkning av årets resultat	-550,0
Balanskravsresultat	34,2

Investeringsredovisning

För 2018 uppgår förbundets investeringsbudget till 7,0 mnkr, vidare fanns vid årets början kvarvarande investeringsmedel från 2017 på 3,5 mnkr. Under perioden har flera av årets planerade investeringar genomförts. Det nya höjdfordonet är levererat och utbildning har pågått under sommarperioden. Fordonet blev ca 400 tkr billigare genom kompensation av förseningsavgifter. Tre leasade tjänstebilar har köpts ut, en värmekamera och en räddningspulka med kälke har införskaffats. En del av investeringsmedlen blev omfördelat för att köpa in en motorspruta till Krokoms tankbil vars pump havererade.

Av 2017 års kvarvarande investeringar har två begagnade lastväxlare köpts in. Till terrängfordonsprojektet har en ATV-vagn med kompletterande utrustning införskaffats. Projektet närmar sig slutet och planeras vara klart under början av 2019. En teknikuppgradering av räddningscentralen har skett på Trygghetens hus. Projektet har varit ett samarbetsprojekt och delfinansierats tillsammans med MSB, SOS, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Polismyndigheten och Region Jämtland-Härjedalen. Inom etapp två av investeringen på övningsområdet Furulund finns två stora tvättmaskiner, värmeväxlare, högtryckskompressor, reningsverk samt två containrar. För att kunna finansiera hela maskinparken samt erforderlig utrustning har en omprioritering och omdisponering av investeringsmedel skett från projektet styrcontainer Furulund. Projektet utgår i sin helhet och medlen kommer istället användas till kompletterande åtgärder i förbättrings- och uppgraderingsarbetet av övningsområdet. Av förbundets samlade investeringsmedel för 2017 och 2018 finns 829 tkr kvar att använda.

Investeringar 2018 (Tkr)	Utfall 2018-12-31	Budget 2018
Höjdfordon	5 942	6 300
BAS 1	440	380
Utköp leasingfordon	288	270
Räddningsmaterial	142	50
Motorspruta	148	0
Summa	6 960	7 000

Disponering 2018 av kvarvarande Investeringsmedel 2017 (Tkr)	Utfall 2018-12-31	Budget 2018
Tankbil Svenstavik	389	500
Tankbil Stugun	825	850
Projekt terrängfordon	204	354
Byte av teknik RC	218	200
Styrcontainer Furulund	0	980
Ettapp 2 investering Furulund	1 135	676
Summa	2 771	3 560

Totalt kvarvarande investeringsmedel	829	
---	------------	--

Redovisningsprinciper

Allmänt

Den kommunala redovisningslagen stadgar bland annat att bokföring och redovisning ska ske enligt god redovisningssed. Innebörden i detta bestäms och utvecklas genom nya och förändrade rekommendationer och lagar eller genom att ny praxis uppstår. Förutom att redovisningen ska vara rättvisande finns övriga vägledande principer såsom försiktighets- och öppenhetsprincipen. Årsredovisningen är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning. Förbundet följer i all väsentlighet rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.

Jämförelsestörande poster

Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och /eller finansieringsanalysen. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.

Periodisering

I allt väsentligt har kostnader och intäkter hänförliga till redovisningsåret bokförts som sådana, det vill säga periodiserats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Materiella anläggningstillgångar

Den ekonomiska livslängden för en anläggningstillgång ska uppgå till minst tre år och anskaffningsvärdet till minst ett basbelopp. Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivning börjar när anläggningarna tas i bruk. Komponentavskrivning tillämpas fr.o.m 2017 för tillgångar där skillnaden i värdet förbrukningen av betydande komponenter är väsentlig. Avskrivningstiderna som följs är med utgångspunkt från RKR:s idéskrift om avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas:

- IT-utrustning 3-5 år.
- Maskiner 5-10 år.
- Inventarier 10-20 år.
- Räddningsmaterial och kommunikationsutrustning 10-20 år.
- Brand- och räddningsfordon (tunga fordon) 10-20 år.
- Terrängfordon, pickups, personbilar (lätta fordon) och släpvagnar 5-10 år.

Förbundet följer i årets bokslut inte RKR:s rekommendation 19 om nedskrivningar, då nedskrivning av investeringskostnaden har skett för fem återanskaffade motorsprutor som förekommit i sommarens bränder. Detta för att motorsprutornas investeringskostnad ska matcha med engångsersättningen från MSB för förlorad utrustning och inte belasta kommande verksamhets år med högre avskrivningskostnader.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har värderats till lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har värdereglerats. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden, det vill säga skulden till personalen för sparade semesterdagar och okompenserad övertid redovisas som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter.

Pensionssskuld

Pensionssskulden är den beräknade framtida skuld som Jämtlands Räddningstjänstförbund har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionssskulden, inklusive löneskatt återfinns under raderna avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder. Under avsättningar redovisas även pensionskuldsökningen för den del av utryckningspersonalen som har SAP-avtal. Dessa har rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Denna pensionsrätt inarbetas löpande av personalen och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör KPA. Skuldökningen redovisas under verksamhetens kostnader förutom den finansiella delen som redovisas under finansiella kostnader. Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbundsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att förbundets pensionssskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Rekommendationen RKR 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser normerar hur pensionsförpliktelser skall värderas i den kommunala redovisningen. KPA:s beräkning (RIPS 17) har använts för att ta fram skuldens storlek.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Förbundet följer inte RKR:s rekommendation 13.2 kring redovisning av hyres-/leasingavtal då samtliga avtal har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Långfristiga skulder

Under långfristiga skulder redovisas reverslån för övertagna tillgångar mot tillkomna medlemskommuner. Lånen löper på tio års amorteringstakt.

Balansräkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	3	41 963,0	38 725,4
Finansiella anläggningstillgångar	7	13 881,0	12 151,3
Summa anläggningstillgångar		55 844,1	50 876,7
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	8	46 946,2	40 573,4
Kassa & Bank	9	4 938,2	-1 168,7
Summa omsättningstillgångar		51 884,4	39 404,7
Summa tillgångar		107 728,5	90 281,4
Eget kapital			
Eget kapital	10	13 620,0	11 906,9
- därav periodens resultat		1 713,1	1 910,8
Avsättningar			
Avsättningar	11	25 252,1	22 140,6
Skulder			
Långfristiga skulder	12	5 260,8	6 417,3
Kortfristiga skulder	13	63 595,6	49 816,5
Summa skulder		68 856,4	56 233,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		107 728,5	90 281,4

Ekonomisk ställning

Resultat och nyckeltal (Mnkr)	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	76,1	7,9	6,7	9,1	6,7	8,1
Verksamhetens kostnader	-195,2	-123,9	-123,4	-117,9	-95,6	-95,7
Avskrivningar	-6,8	-5,5	-5,3	-5,1	-4,2	-3,7
Verksamhetens nettokostnader	-125,9	-121,5	-122,0	-113,9	-93,1	-91,3
Kommunbidrag	128,2	124,0	120,5	117,0	94,3	94,5
Finansnetto	-0,6	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3	-2,0
Årets resultat	1,7	1,9	-1,8	2,6	0,8	1,2
Omsättning	204,3	131,9	127,3	126,1	101,0	102,7
Medlemsfinansiering	62,8%*	95,3%	93,4%	94,7%	93,3%	92,0%
Soliditet	12,7%	13,2%	11,0%	13,0%	10,5%	10,5%
Balansomslutning	107,7	90,3	90,5	90,6	74,4	65,9
Investeringar	9,7	4,5	5,4	6,7	3,7	8,0
Eget kapital	13,6	11,9	10,0	11,8	7,7	6,9
Kassa	+4,9	-1,2	-4,7	4,8*	-4,3	-6,5
Lån medlemskommuner	5,2	6,4	7,6	8,7	1,2	2,0

År 2013 och 2014 gäller beloppen kommunerna Östersund, Krokoms, Strömsund, Berg, Bräcke och Ragunda. 2015 tillkom Härjedalen som medlemskommun. * Medlemsfinansiering 2018 är inklusive MSB:s bidrag, * Kassa 2015 har positivt saldo av två förskottsinsbetalda kommunbidrag.

Finansieringsanalys

(Tkr)	Not	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Löpande verksamhet			
Periodens resultat	10	1 713,1	1 910,8
Inbetalning eget kapital		0,0	0,0
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	3	5 720,7	5 506,9
Nedskrivningar	3	129,0	
Gjorda avsättningar	11	3 111,5	796,5
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>			
Förändring kortfristiga fordringar	8	-6 372,8	2 903,9
Förändring kortfristiga skulder	13	13 779,1	-1 808,3
Kassaflöde från löpande verksamhet		18 080,5	9 309,8
Investeringsverksamhet			
Investering i materiella anläggningstillgångar	3	-9 087,3	-4 584,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-9 087,3	-4 584,8
Finansieringsverksamhet			
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	7	-1 729,7	-1,2
Ökning/minskning långfristiga skulder	12	-1 156,6	-1 156,6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-2 886,3	-1 157,9
Periodens kassaflöde	9	6 106,9	3 567,2
Likvida medel vid årets början	9	-1 168,7	-4 735,9
Likvida medel vid periodens slut	9	4 938,2	-1 168,7

Noter

(Tkr)	Bokslut 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Not 1. Verksamhetens intäkter		
Taxor och avgifter	4 039,4	4 465,2
Hyror och arrenden	247,9	110,9
Bidrag*	68 338,4	410,6
Försäljning av verksamhet	2 230,3	1 800,5
Realisationsvinster försäljning anläggningstillgångar	1 128,9	0,0
Övriga intäkter	79,9	1 174,2
Summa	76 064,8	7 961,3
* Innehåller ersättning från MSB på 64 mnkr samt tre uppbokade fordringar på totalt 3 mnkr, totalt 67 mnkr.		
Not 2. Verksamhetens kostnader		
Köp av verksamhet (Redovisas under övr.främmande tjänster)	-	1 872,7
Köp av SOS (Redovisas under övr.främmande tjänster)	-	1 893,7
Löner och ersättningar*	79 213,3	64 272,7
Sociala avgifter*	24 527,6	19 956,2
Pensionskostnader	8 039,9	5 973,3
Övriga personalkostnader*	1 352,2	2 154,4
Lokalkostnader	15 112,8	14 498,3
Hyra och leasing av fordon och maskiner	154,6	309,5
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial*	17 431,7	4 357,8
Kontorsmaterial och trycksaker	55,6	95,3
Reparationer och underhåll av fordon och maskiner*	3 377,2	2 290,4
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran*	3 307,1	1 434,3
Kostnader transporter och resekostnader*	19 803,1	2 041,9
Övriga främmande tjänster*	20 565,4	781,3
Försäkringspremier och riskkostnader	794,7	1 473,3
Avgifter och övriga verksamhetskostnader	1 418,3	570,9
Summa	195 153,5	123 976,0
* Innehåller bokförda kostnader rörande skogsbränderna på totalt 71,6 mnkr som återsökts från MSB.		
Not 3. Maskiner, inventarier och fordon		
Ingående anskaffningsvärde	91 064,3	87 123,5
Årets anskaffningar	9 731,2	3 940,8
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	100 795,5	91 064,3
Ingående avskrivningar	-52 982,9	-47 476,0
-Årets avskrivningar	-5 720,6	-5 506,9
-Årets nedskrivningar	-128,9	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-58 832,4	-52 982,9
Pågående investeringar	-643,9	643,9
Bokfört värde för investeringar	41 963,0	38 725,4

(Tkr)		Bokslut 2018-08-31	Bokslut 2017-12-31
Not 4. Kommunbidrag	Ägarandel		
Berg	10,44%	13 091,0	12 808,0
Bräcke	8,23%	10 320,0	10 096,0
Härjedalen	18,47%	23 160,0	22 659,0
Krokom	14,27%	17 893,0	17 506,0
Strömsund	13,66%	17 129,0	16 758,0
Ragunda	8,07%	10 119,0	9 900,0
Östersund	26,86%	33 680,0	32 952,0
Östersund, Särskild ålderspension		2 852,6	1 352,2
Summa	100 %	128 244,6	124 031,2
Not 5. Finansiella intäkter			
Ränta, likvida medel		0,0	0,5
Summa		0,0	0,5
Not 6. Finansiella kostnader			
Ränta på lån		4,7	6,7
Ränta på pensionskostnader		582,8	560,4
Bankkostnader och övrig räntekostnad		30,3	32,2
Summa		617,8	599,3
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristig fordran särskild avtalspension ÖSD		13 881,0	12 151,3
Summa		13 881,0	12 151,3
Not 8. Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		32 443,1	32 039,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter*		9 610,8	5 745,6
Momsfordran		2 877,3	830,5
Skattekonto		892,1	606,5
Övrigt		1 122,9	1 350,9
Summa		46 946,2	40 573,4
*Innehåller uppbokad fordran mot MSB på ca 3 mnkr.			
Not 9. Likvida medel			
Handkassor		87,1	96,5
Koncernkonto, Östersunds kommun		4 851,1	-1 265,2
Summa		4 938,2	1 168,7
Not 10. Eget kapital			
Ingående eget kapital		11 906,9	9 996,1
Periodens resultat		1 713,1	1 910,8
Utgående eget kapital		13 620,0	11 906,9
Not 11. Avsättningar			
Ingående avsättning		22 140,6	21 344,1
Pensionsutbetalningar		-976,0	-1 375,0
Ny intjänad pension		3 068,0	1 586,0
Ränte- och basbeloppsuppräknningar		468,0	451,0
Förändring av löneskatt		607,5	156,0
Övrig post		-56,0	-21,5
Utgående avsättning		25 252,1	22 140,6

(Tkr)	Bokslut 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Not 12. Långfristiga skulder		
Långfristig skuld Ragunda	43,8	157,1
Långfristig skuld Härjedalen	5 216,9	6 260,3
Summa	5 260,7	6 417,4
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	14 494,6	4 981,2
Övriga kortfristiga skulder	482,4	377,8
Personalens källskatt	1 859,0	1 711,0
Skatteskulder	50,5	293,2
Semester & löneskuld, komptid inkl sociala avgifter*	3 491,4	3 611,8
Upplupna sociala avgifter	1 789,5	1 652,6
Pensionspremie avgiftsbestämd avtalspension	3 940,3	3 884,4
Kortfristig del av långfristig skuld till medlemmar	1 156,6	1 156,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	36 331,3	32 147,9
Summa	63 595,6	49 816,5
* Återstående skuld av avgångsersättning inklusive sociala avgifter.	0,0	543,9

Jämtlands räddningstjänstförbund

063-14 80 00, Fax 063-14 80 05

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Till
Kommunfullmäktige i:
Östersunds kommun
Krokoms kommun
Strömsunds kommun
Bergs kommun
Bräcke kommun
Ragunda kommun
Härjedalens kommun

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-1560) av dess direktion. I vårt arbete har vi biträtt av Deloitte AB.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen Jämtlands Räddningstjänstförbund i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet i huvudsak är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt och att det ekonomiska målet i budgeten för 2018 om ett nollresultat uppfylls eftersom årets överskott uppgår till ca 1,7 mnkr. Tillsynsverksamheten måste prioriteras kommande år eftersom uppsatta mål inte uppnås.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Östersund 2019-03-21

Christer Jonsson

Melker Kjellgren

Kjell Brickman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Granskning av årsredovisning 2018

- Granskning av rutiner för återsök av medel från MSB

- Granskning av delårsrapport 2018-08-31

Revisionsrapport

Granskning av Årsredovisning 2018

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Östersund 2019-03-12

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Inledning	3
2 Resultat	5

Sammanfattning

Revisorerna ska enligt Kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt de mål fullmäktige beslutat.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Jämtlands räddningstjänstförbund har Deloitte granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2018.

- Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.
- Vi bedömer även att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Resultatet i årsredovisningen överstiger det budgeterade ekonomiska målet om ett nollresultat för 2018 eftersom förbundet redovisar ett resultat på ca + 1,7 mnkr och klarar balanskravet enligt kommunallagen (KL).
- Mål och måluppfyllelse, beslutade av direktionen, följs upp och redovisas i årsredovisningen med varierande måluppfyllelse. Tillsynsverksamheten inom förbundet måste prioriteras under 2019 eftersom uppsatta mål inte uppnås.

Östersund den 12 mars 2019

DELOITTE AB

Kjell Pettersson, Certifierad kommunal revisor

Projektledare och uppdragsansvarig

1 Inledning

1.1 Uppdrag och bakgrund

Enligt Lag om kommunal redovisning (KRL) ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Rådet för kommunal redovisning, vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen.

I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas.

Enligt KRL och Kommunallagen (KL) är det direktionen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Jämtlands räddningstjänstförbund har Deloitte granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Förbundet omfattas av lagstiftning för kommuner.

1.2 Revisionsfråga och kontrollmål

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskaps-handlingarna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och direktionens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som direktionen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningen har skett utifrån följande kontrollmål:

- Redogör årsredovisning för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är redovisat resultat förenligt med de mål som fullmäktige/direktionen beslutat?

1.3 Avgränsning

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett **urval** av underlagen utifrån denna bedömning.

1.4 Metod och revisionskriterier

I årsredovisningen har följande delar granskats:

- Förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisning)
- Resultat- och balansräkning
- Finansieringsanalys

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen samt intervjuer och genomgångar med bland annat ekonomiansvarig och räddningschef.

För att granska att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, har ett stickprovsmässigt urval av underlag granskats avseende: existens, periodisering, värdering, ägande rätt och förpliktelser samt huvudsakligt innehåll.

2 Resultat

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt KRL 4 kapitlet ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet (KRL 4:1). Upplysningar ska även lämnas om:

- Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat och ställning (KRL 4:1 1p).
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut (KRL 4:1 2p).
- Förbundets förväntade utveckling (KRL 4:1 3p).
- Väsentliga personalförhållanden (KRL 4:1 4p) och uppgift om sjukfrånvaro (KRL 4:1a).
- Förbundets investeringsverksamhet (KRL 4:2).
- Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3).
- Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras (KRL 4:4).
- Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts (KRL 4:5).

Kommentarer:

Vi bedömer att ovan förhållanden redovisats i allt väsentligt på ett korrekt sätt. Resultatet i årsredovisningen är ca + 1,7 mnkr och överstiger budgeterat resultat (+- 0 mnkr) med ca 1,7 mnkr. Försäljning av fordon och mer intäkter än budgeterat för utbildning och externa arbeten bidrar till årets överskott.

Förbundet har ännu inte debiterat ut självriskkostnader för sommarens bränder på sammanlagt ca 4,4 mnkr till medlemskommunerna och ingår inte i förbundets resultat för 2018.

Vid ägarsamrådet och direktionsmötet den 1 mars 2019 beslutades att debitering av självrisker ska göras 2019 med åtföljande beslut om hur pengarna ska disponeras.

Mål och måluppfyllelse beslutade av direktionen följs upp och redovisas i årsredovisningen. Måluppfyllelsen varierar.

2.2 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar förbundets totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och finansieringsanalys
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats

Kommentarer:

Vi bedömer att investeringsredovisningen är rättvisande. Nettoinvesteringarna under 2018 uppgår till strax under 7 mnkr. Av återstående medel från 2017, ca 3,6 mnkr, har ca 2,8 mnkr investerats i bland annat tankbilar och etapp 2 Furulund. Av 2017 års investeringsmedel återstår ca 800 kkr. Totalt återstående investeringsmedel är drygt 800 kkr.

2.3 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisats i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- Samma periodiserings principer gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse har gjorts med tidigare år
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentarer

Kravet på driftredovisning utgår från en kommuns förhållanden där nämnder och styrelser är ansvariga för sin ekonomi. I räddningstjänstförbundet görs en uppdelning på verksamhetsområden, exempelvis direktion och förbundskansli med flera. Vi bedömer att driftredovisningen är rätt redovisad och redogör för utfallet under året.

2.4 Balanskrav

Vi har granskat att:

- Förbundet uppfyller balanskravet
- Vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt man avser att reglera detta

- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Det framgår skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat, i de fall fullmäktige beslutat om att sådan reglering inte ska ske

Kommentarer

Räddningstjänstförbundet redovisar ett resultat på + 1,7 mnkr och efter balanskravsutredning redovisas ca 584 kkr och därmed klaras balanskravet enligt kommunallagen (KL). Av 584 kkr öronmärks 550 kkr till 2019 för inköp av skyddsutrustning av förbundets egna kapital.

2.5 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat att:

- Förbundet uppfyllt de av fullmäktige fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Förbundet uppfyllt de av fullmäktige fattade ekonomiska mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Kommentarer

Respektive fullmäktige har i ägardirektiv antagit följande två ekonomiska mål: Inga överskridanden accepteras och att förbundet ska finansiera utvecklingsområdet Furulund genom rationalisering i befintlig verksamhet och inom befintlig budget. Det ekonomiska målet i budgeten för 2018 om ett nollresultat på uppfylls i och med att förbundet uppvisar ett plusresultat med + 1,7 mnkr. Även det andra målet, utveckling av Furulund med eget kapital och rationaliseringar, uppfylls. Furulund är i huvudsak färdigställd.

Det finns en samlad redovisning av ägardirektiven i årsredovisningen under särskild rubrik "Måluppfyllnad", enligt rekommendation från revisionen, vilket gör att överskådligheten blir bra.

Direktionen har en verksamhetsplan för 2018 där mål och måluppfyllelse redovisas. Enligt redovisningen består modellen av 5 målområden, 6 inriktningsmål och 20 effektmål. I uppföljningen anses inriktningsmålen helt eller delvis uppnådda. Av effektmålen anses 4 inte uppfyllda medan övriga mål uppfylls helt eller delvis.

Tillsynsverksamheten måste prioriteras kommande år i förbundet. I dagsläget nås inte uppsatta mål.

Vi bedömer att förbundet kan fortsätta arbetet med att utveckla verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning och att begränsa antalet effektmål.

2.6 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Kommentarer

Vi bedömer att resultaträkningen i allt väsentligt är rättvisande. Förbundet redovisar ett resultat på + 1,7 mnkr. I årsredovisningens avsnitt "Driftredovisning" redovisas hur avvikelser för intäkter och kostnader gentemot budget påverkat resultatet. Självriskkostnader för sommarens bränder på sammanlagt ca 4,4 mnkr till medlemskommunerna ingår inte i förbundets resultat för 2018 utan debitering sker 2019.

2.7 Balansräkning

Enligt KRL 5:2 ska balansräkningen redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentarer

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt visar förbundets ekonomiska ställning och att årets resultat överensstämmer med förändringen av eget kapital (+1,7 mnkr).

2.8 Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen ska, enligt KRL 7:1, förbundets finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Vi har granskat att:

- Finansieringsanalysen uppfyller kraven i KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kommentarer

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt KRL och visar förändringen av likvida medel under året.

2.9 Tillämpning av gällande redovisningsprinciper

En granskning har skett att rekommendationer från Rådet från kommunal redovisning och god redovisningssed i övrigt tillämpas och tilläggsupplysningar och noter finns i tillräcklig utsträckning. Om avvikelser sker från normering och god redovisningssed ska dessa anges och motiveras.

Kommentarer

Vi bedömer att årsredovisningen i huvudsak lämnar information om tillämpade redovisningsprinciper och lämnar tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning. Förbundet redovisar att de inte följer rekommendationen kring redovisning av hyra/leasingavtal samt rekommendationen om nedskrivning.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [Facebook](#), [LinkedIn](#), or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.